

Amerikanci prodrli na Češko

TRETJA AMERIŠKA ARMADA 5 MILJ V ČEŠKI; 2.000.000 RUSOV GRE PROTI BERLINU

Pariz, Francija. — Ameriška tretja armada je v sredo popoldne izvršila končni prerez Nemčije na dvoje. Dospela je do zapadne konice bivšega češkega ozemlja v Sudetih in se nahaja zdaj od 4 do 5 milj globoko v Češki. Amerikanci so zdaj dospeli od obrežja v Normandiji, kamor so lani v juniju vpadli iz Anglije, nad 600 milj globoko na evropski kontinent.

Severni oddelki tretje armade so zadnja dva dni obkolili mesto Lipsko in zdaj hite proti Draždanom ob Labi. Na severu je deveta ameriška armada zavzela mesto Magdeburg po hudih bojih, ki so divjali nad dva dni. Nemci kažejo v brandeburški provinci silovit in fanatičen odpor. V Lipskem je obkoljenih kakih 35.000 Nemcev, ki bodo uničeni če se ne podajo. Poročila od četrtka jutra o-

menjajo, da odpor v Porurju je skoro zlomljen in da so nemški ostanki tamkaj razpršeni in skoro domalega uničeni. V Holandiji se nemški ostanki krčevito drže. Tako tudi v holandskih kanalih in zalivih nemške mornariške edinice. Toda Zavezniki jih vsepovsod izrivajo in potiskajo nazaj.

Berlinska radio postaja je omenjala v sredo ponoči, da so Rusi od Berlina oddaljeni le še 14 milj in da se bliža prestolnemu mestu do 2 milijona Rusov. (Dalje na 6. strani)

SV. OČE PIJ XII. APE- LIRA ZA PRAVIČEN MIR

Rim, Italija. — Papež Pij XII. je dal objaviti v sredo 18. aprila vsemu svetu apel za pravičen mir. Objavila ga je vatikanska radio postaja in vatikansko glasilo "Osservatore Romano". Objavljen je v času, ko se svet pripravlja na mednarodno svetovno konferenco v San Francisco.

Sv. Oče pravi v apelu: "V tem razrušenem času, ko so ljudje razpaljeni za masčevanje, ni lahka reč priti do miru, ki bi temeljil na enakosti in pravičnosti, ali pa priti do razpoložljive bratskega dobrotelja. Zato tihi, ki imajo to težko nalogo v rokah, potrebujejo božjega navdihnenja, ker od njihovih odločb ne zavisi samo bodočnost njihovih narodov, marveč bodočnost dolgi generaciji vsega človeštva."

"Ni dovolj, častitljivi bratje, da pogostoma molimo. Ni dovolj, da gremo samo okrog ol-

tarjev presvete Device in darujemo cvetlice ter pred njo polagamo prošnje. Je potrebno tudi, da obnovljamo javne in privatne navade in da s tem položimo solidne temelje stavbi domačega in civilnega življenja, ki naj stoji močno in trajno."

Sv. Oče dalje apelira za usmiljenje do beguncev, ki čakajo, da bi se vrnili na domove. Onim, ki imajo v delu mir za bodočnost je priporočil, da naj bi se ravnali po mandatu škofa iz Ippone, od katerega citira: "Ravnajte pravično in imeli boste mir, ker pravica in mir sta eno. Ako ne ljubite pravice, ne boste imeli miru."

ANGLEŽI ZA PREVIDNOST PRI ZAKLJUČEVANJU VOJNE

London, Anglija. — Angleški Lord Woolton je na sestanku v Londonu opozarjal angleške uradne kroge, kakor tudi angleško javnost, da je treba pri zaključevanju vojne z Nemci največje previdnosti. Nevarnost postoji, da se bo vojna na hitro zaključila in zraven se bodo napravile napake. In sovražnik bi ravno to rad. "Ko bi bili mi zadnja vojno previdno in pravilno končali, bi najbrže ne imeli te sedanje vojne. Zato je treba previdnosti, da s kako hitrostjo in neprevidezno ne damo možnosti za slične nevarnosti v bodočnosti," je poudarjal in opozarjal lord Woolton.

Dalje je opozarjal, "da zdaj je tu čas za kaznovanje. Zdaj je čas, da bo sovražnik trpel za vse, kar je svetu povzročal zadnja leta. Samo nam Angležem je zadal take udarce, da bo vzelo več kakor deset let predno bomo vstali izpod razvalin. Vsa bodočnost naših generacij je odvisna, kako bomo zrlj na to našo obnovo po tej katastrofalni vojni."

Lord Woolton je v pravem. Zaključka vojne seveda vsak želi čimprej. Toda kaka hitriča, da bi se zdaj ob koncu zopet vse kar pomečkalo in da bi Nemci dobili pri takem hitrem ravnanju priliko, da bi se izognili kazni in odgovornosti, tega se je pa treba čuvati. Če ne, bomo zato zopet plačevali v bodočnosti s kakimi novimi vojnami. Zdi se, da Rusi enako mislijo. Zato se jim zadnje tedne ni nič preveč mudilo v Berlin. Drugo je tudi, Nemci so se hlorili dokler so imeli kaj zalog. Zdaj jih naj pa kar na enkrat sprejememo in hranimo. Naj le prenašajo gorje sami, saj so si ga sami krivi.

TUNIZIJCI V NEMČIJI

Tukaj vidimo, kako francoski vojniki prvič korakajo v Nemčijo. To so tunizijske čete, pripeljane iz Afrike, da pomagajo dobiti vojno v Evropi. Tukaj ravno gredo čez lesen most, ki je bil za silo zgrajen v naglici čez reko Lauter. Na drugi strani je Schriesenhardt.

DEŽELA POD NOVIM VODSTVOM

Washington, D. C. — Tekom enega tedna se je v Ameriki veliko spremenilo. Zgubili smo najprijetnejšega predsednika Franklina D. Roosevelta. Zalne in pogrebne slovesnosti za njim so končane. V Beli hiši je bil zaprisežen takoj po njegovi smrti kot novi predsednik Harry S. Truman, ki zdaj vodi deželo naprej v tem razburkanem vojnem času. Novi predsednik je nagovoril kongres v ponedeljek, v svojem govoru je objavil svoje smernice po katerih bo vodil deželo v bodočnost. Narod je sprejel njegov nastopni govor simpatično in mu obljublja vsestransko podporo pri njegovih prizadevanjih. V tork večer je govoril tudi vojakom na vseh frontah potom radio. Tudi tem je objavil svoje namene in dal obljubo, da bo storil vse kar bo mogel, da se čimprej doseže popolna zmaga nad sovražniki, ki so nas napadli, potem pa pospešijo čimprejšnji povrat vojakov domov. Tako gremo pod novim vodstvom naprej v bodočnost.

TRUMAN IMENOVAL UPRA- VITELJA ZVEZNE POSJOJILNICE

Washington, D. C. — Novi predsednik Harry S. Truman je v tork imenoval šentlouiškega bankirja Johna W. Snyderja za upravitelja Federal Loan Corporation. Ta ustanova je bila preje v zvezi z trgovinskim departментом, ki so jo pa pred kratkim ločili in zdaj samostojno posluje, odkar je bil pokojni Roosevelt imenoval za trgovinskega tajnika bivšega podpredsednika Henryja Wallacea. To imenovanje je prvo, ki ga je napravil novi predsednik.

TRUMAN PRIPOROČA POVI- ŠANJE ZA PATTONA IN HODGESA

Washington, D. C. — Novi predsednik Truman, je priporočil kongresu, da se poviša Lt. generala Pattona in Hodgesa v popolna generala. Patton je poveljnik tretje ameriške armade in Hodges pa devete ameriške armade v Nemčiji.

KRIŽEM SVETA

Washington, D. C. — Senatorja Lucas iz Illinois in Barkley iz Kentuckya sta predlagala v senatu, da se podeli v imenu vsega naroda pokojnemu predsedniku Rooseveltu najvišje vojaško odlikovanje "Medal of Honor", za njegovo zvesto požrtvovalno službovanje narodu.

Pariz, Francija. — Nazijski podadmiral Kurt Michaelis, ki je poveljeval posadki v francoski pristaniški trdnjavi v Royanu, je bil ujet včeraj z vso posadko. S tem je nemški odpor v imenovani luki zlomljen, pravi vest.

Washington, D. C. — Kongres je glasoval za predlog, ki določa, da Filipinci in potomci Filipincev smejo postati ameriški državljani. Filipince se je smatralo dosedaj na podlagi d o s edanjega priseljeniškega zakona za orientalsko raso in se jih ni sprejemalo v državljanstvo.

Washington, D. C. — Poštni departament bo v kratkem izdal nove znamke, ki bodo nosile sliko pokojnega predsednika Roosevelta. To bo izdano v njegov spomin. Pozneje pa bodo izšle še druge spominske znamke po mednarodni konferenci v San Francisco z Rooseveltovo sliko, kot zasnovatelja zaščitenega miru v svetu.

New York, N. Y. — Sovjetska Rusija je prejela dosedaj od Združenih držav na podlagi Lend-Lease zakona za skoraj devet milijonov dolarjev raznega blaga. Od oktobra 1941 pa dosedaj, se je Rusiji poslalo iz Amerike 13.000 vojni letal in 16.200.000 tonov prehrane.

Chicago, Ill. — V Buick tavnici v Melrose Parku, v čikaškem predmestju bo odslovljenih do 1000 delavcev, pravi vest. Pred kratkim so delavci v tej tovarni glasovali za stavko. Zdaj je družba sama sklenila zmanjšati obrat. Vlade oblasti posredujejo v zadevi.

New Orleans, La. — Rečni pazniki ob reki Mississippi poročajo, da voda v strugah Mississippija narašča vse juž-

NAČRTI GLEDE BODOČIH POGODB

Washington, D. C. — Delegacija Združenih držav, ki bo zastopala našo deželo na mednarodni konferenci v San Francisco je prišla do soglasja, da se odobri priporočen načrt enajstih narodov in dežel, ki so dosedaj uvrščeni v zaščitni svet za pregledovanje pogodb. Ta načrt določa, da imajo vse dežele in narodi, ki imajo dosedaj sklenjene kake pogodbe z drugimi deželami in narodi iste prijavitelj zaščitnemu svetu, da jih ta pregleda, če take pogodbe morda ne vsebujejo takih dogovorov, ki bi ogrozile mir v bodočnosti. Drugače, če bodo narodi in dežele ostale obvezane do kakih svojih starih tajnih pogodb z različnimi deželami, bodo nove pogodbe in sklepi istih v nevarnosti. Druga točka je uredba raznih mandator, ki bodo poverjeni v bodočnosti nad različnimi otočji v Tihem morju. Ameriška delegacija je bolj naklonjena, da se mandati dajo posameznim narodom, nego pa, da bi jih kontrolirala mednarodna vlada.

ZOPET PREPIR RADI POLJSKE

London, Anglija. — Kdo naj zastopa Poljsko na mednarodni konferenci v San Francisco je zopet kritično vprašanje. Moskovska vlada vstraja, da naj bo upoštevana lublinska vlada. Angleži in Amerikanci to odklanjajo. Ali se bodo zunanji ministri treh velesil glede tega zedinili, še ni nič znane.

VPAD NA OKINAWA ZAH- TEVAL VISOKE ZGUBE

Otok Guam. — Ameriški vpad na otok Okinawa je zahčeval v mornarici in vojski 7.895 mož, to je na ubitih, pogrešanih in ranjenih.

no od Arkansasa doli do Louisiane. Iz nižavskih pokrajin se je umaknilo do 50.000 družin zadnje tedne. Povodnje so zahčevale tudi 19 človeških življenj v južnih krajih.

TITO ZAHTEVA ISTRO IN TRST — JUGOSLAVIJA BO IMELA MOČNO ARMADO

Washington, D. C. — Maršal Josip Broz Tito se je te dni izrazil v pogovoru s poročevalcem sovjetskega armadnega lista Rdeča Zvezda, da si bo Jugoslavija zgradila močno armado po vojni. Tudi je rekel, da je "gotov", da bosta Istra in pristanišče Trst, ki ju ima zdaj Italija, postala del Jugoslavije.

Jugoslavija ne bo odložila orožja, je rekel Tito, ampak bo razvila močno armado z modernim opremo, da si zasigura zmago, ki je bila pridobljena s tolikim prelivanjem krvi, da napravi deželo neranjljivo in da zajamči mir.

Zanimivo je, da je pred nekaj dnevi sovjetski tisk obsojal prejšnjega predsednika Herberta Hooverja med drugim tudi radi tega, ker se je potegoval za zmanjšanje oboroževanja po svetu. Sovjetski tisk pravi, da bi tako postopanje postavilo mir v nevarnost, ker bi oslabilo zmagovalce.

"Nikakor ne mislimo odložiti orožja, ko bo Jugoslavija osvobodjena," je rekel Tito. "Postavili smo si za svojo nalogo, ustvariti tako armado, ker imamo pred očmi, kako dolge so naše meje, tako na suhem kakor tudi ob morju."

Dne 11. aprila je bila podpisana med Rusijo in Jugoslavijo pogodba prijateljstva, medsebojne pomoči in povojnega sodelovanja. Pogodba je obvezna za 20 let, če se pa po preteku tega časa ne odpove, pa je veljavna še za nadaljnjih pet let ali več. Ta pogodba je izredno velike važnosti za mir in edinstvo evropskih narodov. Oba, Molotov in Tito, ki sta bila vsak od svoje vlade pooblaščenca, sta to pogodbo sklenila, sta se v lepih besedah izrazila, kako važna in dalekosežna je.

"Pospešila bo poraz Hitlerjeve Nemčije in služila stremljenju Zedinjenih narodov, s tem da bo zajamčila mir in varnost poslaništvu."

NARODNE VLADE V JUGO- SLOVANSKI FEDERACIJI

Beograd, Jugoslavija. — Jugoslovanska armada je sedaj osvobodila tudi velik del Hrvatske in Slavonije. Za to osvoboditvo ozemlje je bila na otoku Solta pri Splitu izvoljena te dni posebna hrvatska vlada, ki je v istem razmerju s federalno jugoslovansko vlado v Beogradu, v kakoršnem je vlada vsake posamezne države v Zedinjenih državah proti federalni vladi v Washingtonu, D. C. Za ministrskega predsednika nove vlade je bil izvoljen dr. Vladimir Bakarič, komunist in tajnik zbirnice Narodne Osvoboditve. Nadomestilna predsednika sta Franjo Gazi, prej član hrvatske kmečke stranke, in dr. Rade Privčević, nekoč pripadnik neodvisne demokratske stranke. Minister za notranje zadeve je Vicko Krstulović, prej član kmečke stranke. Vsi imenovani so se bojevali v godzovih proti Nemcem in kvizlingom. Novi predsednik je izjavil, da je upostava te nove vlade odločen korak proti uposta-

vitvi splošne jugoslovanske federacije, opozoril pa je, da je ideal demokratične federacije mogoče doseči samo po skrbnih stopnjah, ne pa naenkrat. Prav tako je bila tudi za Srbijo osnovana posebna vlada. Ministrski predsednik je dr. Blagoje Nešković, podpredsednik pa inženir Mihajlo Djurovič in general Stanislav Bosković. Notranji minister je Milentije Popović, ostali ministri so Mikoš Carevič, Mitra Mitrovič, Gjilas, Peter Stambolič, dr. Milivoje Perović, Vojin Leković, Rev. Milan Smiljanič, dr. Miloš Moskovljevič, Života Germanović, dr. Uroš Zvijezdić, in inženir Mihajlo Stanojevič.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

Izhaja vsak torek in petek

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago 8
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891

Issued every Tuesday and Friday

Published by
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago 8
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$4.00	For one year \$4.00
Za pol leta 2.00	For half a year 2.00
Za četrt leta 1.25	For three months 1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe
Za celo leto \$4.50	For one year \$4.50
Za pol leta 2.25	For half a year 2.25
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50

Dopisniki so prošeni, da dopise pošljejo vedno malo prej, kakor zadnje ure predno je list zaključen. Za torkovo številko morajo biti dopisi v uredništvu najkasneje do petka zjutraj prejani teden. Za petkovo številko pa najkasneje do srede jutra. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, do kdaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

FRANKLIN D. ROOSEVELT

O predsedniku Franklinu D. Roosevelt, ki se je zadnji teden tako nepričakovano hitro poslovil od tega sveta, se je zadnje dni napisalo že mnogo mnogo in se še bo. Tako hitro je ta žalostni dogodek prišel, da človek še danes pade nazaj v misel, da morda to ni res — dasi je res. Roosevelta ni več.

Da, marsikaj se je te dni zapisalo o njem in njegovih vrlinah kot velikega moža državnika — najidealnejšega državnika na svetu, ki ni gledal samo na to, da bi bilo vse prav za njegovim domačim plotom, ampak gledal prav na ves svet in delal neutrudljivo do svoje smrti, do svojega zadnjega diha, na tem, da bi svet dobil boljšo bodočnost, trajen mir in zadovoljnost.

Prav do prihoda smrti je še delal na načrtih za boljši bodoči svet. Napisal si je še govor, ki bi ga imel govoriti narodu in svetu zadnji petek o priliki letnega kosila, ki ga prirede vsako leto ameriški demokrati v spomin začetniku demokratske stranke Jeffersonu. Kako je ta veliki državnik mislil o bodočem svetu in o miru, je razvidno iz njegovega pisanega a ne govornega govora:

"Delo, moji prijatelji, je mir, ki je več, kakor le konec te vojne — konec začetkov vseh vojska, da, konec za vedno temu nepraktičnemu, nestvarnemu izravnavanju razlik med vladami z masnim ubijanjem ljudi."

To so zgodovinsko pomenljive besede, ki donijo na ušesa vseh ljudstev in narodov po svetu. In bodo donele še dolgo dolgo — še mnogim generacijam. Premnogi bodoči državniki po svetu jih bodo naglašali in poudarjali, in jim bodo služile kot temelj borbam za demokracijo in mir v svetu. To so kakor evangelijske besede za one, ki se bodo zbrali skupaj prihodnji teden v San Francisco na mednarodni svetovni konferenci.

In pred zaključkom je poudaril veliki pokojnik, to-le: "Ako naj civilizacija preživi, moramo obdelovati znanost človeške medsebojnosti in sorodnosti — sposobnosti in zmognosti vseh ljudi, vseh vrst, živeti skupaj in delati skupaj v istem svetu v miru."

Tudi to je vevaležna pripomba. Kakor je znal veliki pokojnik zediniti svoj lastni ameriški narod za borbo proti sovražnikom demokracije in svobode in tudi ves zunanji demokratični svet, tako s tem svojim govorom zdaj govori z namenom, da bi mobiliziral doma in po svetu človeško znanost in vse kar mogoče, da bi se zbrale skupaj vse potrebne duhovne sile, ki naj bi započele veliko delo ustanavljanja in ustvarjanja med ljudmi in narodi vsega sveta novega močnega duha in zavesti, da je treba civilizacijo ohraniti. Zdaj v vojni je bilo treba organizirati fizično moč, s katero se je strla moč sovražnega totalitarizma. Za naprej pa treba organizirati znanost in pa duhovno moč, ki bo stopila na mesto prve ter delovala, da bo ideja za mir in blago sodelovanje med narodi in ljudmi v svetu živela in napredovala. Plemenita mojsterska zamisel. V teh svojih besedah bo ostal Roosevelt nesmrten med domačim narodom kakor tudi med narodi vsega sveta.

Za domačo deželo pa je pokojni predsednik napravil toliko, da bo ostal v zgodovini dežele največji mož. Prezgodaj je še sedaj, da bi ga znali pravilno ceniti. Tudi mnogi mu zdaj še niso hvaležni, mnogi so ga celo ovirali pri njegovem delovanju. Bodočnost pa bo tudi tem vsem dokazala, da so bili v napačnem, ko so vodili proti njemu nasprotovanja.

Pisec teh vrstic je že večkrat omenjal znameniti film, v katerem kažejo državniško delovanje pokojnega Woodrowa Wilsona. Ubogi Wilson, strit in ubit na duhu omahne v Coloradi z izjavo: ostal sem polomljen stroj. Kadar koli sem v duhu gledal Roosevelta, se nisem mogel ubraniti

misli: tudi tebe bo najbrže zadelo nekaj podobnega. Ko je pa svet tako nevhvaležen, kako naj človek misli kaj drugega? In najbrže bi ga zadelo prav podobno, da mu tega ni prihranila božja Previdnost. Zato pa ponovimo: Zase, za svoje ime, je Roosevelt umrl v pravem času. Umrl je, ko ga je svet najbolj ljubil in gledal nanj z vsem spoštovanjem in upoštevanjem. In ko ga je svet še najbolj potreboval. Zato mu bo domači narod in ves svet ohranil najčastnejši spomin. Za nas druge in za svet pa ni umrl v pravem času. Njega bi zdaj najbolj potrebovali. Toda, ali bi pa on zadovoljil domači narod in ostali svet, če bi bil ostal med nami? Well, kdor ljudi pozna kaj globlje, bo zmajal z glavo. Ljudi in narode je težko zadovoljiti. Do danes jih ni še nihče. Sam Bog jih ni, kako jih naj šele ubogi zemljan — človek?

Bog ima svoje račune, ki jih ne spreminja, kakor jih spreminjamo ljudje. Nam in vsemu svetu je vzel velikega voditelja državnika. Vzel ga je v takem času, da je nas opozoril najbolj na njegovo veličino, kaj smo imeli v njem. Zato bo ostal Roosevelt slaven med najslavnejšimi v zgodovini sveta. Njegova smrt je velika izguba za nas vse. Posebno za male ljudi, revne delavske družine. V njem je imel mali človek, delavec, farfar in še marsikdo drugi največjega in najbolj zvestega zaščitnika in prijatelja. Yes, ni zaplakalo zastoj v četrtek 12. aprila zvečer na milijone src, na milijone delavskih in farmarskih mater in očetov, kakor tudi na milijone mladih otroških src. Začutili so, da se je zgrudil njihov največji socialni prijatelj in varuh predsednik Roosevelt. Milijonom malih posestnikov so rešili njegovi zakoni strehe nad glavami in pomagano jim je bilo v še tisočih drugih zadevah. Pokojnik je po letu 1933 napravil iz stare tedaj gospodarsko propadajoče dežele novo Ameriko, v kateri je več pravic in priložnosti za malega, revnega človeka. Mali človek se je tega najbolj zavedel prav te dni, ko je padel ta njegov veliki socialni dobrotnik.

Roosevelt si je sam pozidal in postavil najlepši trajni spomenik v 135 milijonih src ameriškega naroda. Ta spomenik je veličasten novi pravičnejši socialni red v tej blagoslovljeni deželi Ameriki!

Slava njegovemu spominu!

POBIRANJE OBLEKE ZA STARI KRAJ

Chicago, Ill.

Z nabiranjem še porabne obleke smo v Chicagu za kratek čas prekinili. Toda sedaj, ko je bilo objavljeno, da je prva pošiljatev srečno dospela v Jugoslavijo, in ker se pričakuje vsaki čas popolna osvoboditev Jugoslavije s Slovenijo vred, smo imeli sejo in sklenili, da zopet pričnemo z nabiranjem stare, a še uporabne obleke in sicer na 1901 West Cermak Road, v Dr. Uršičevi hiši. Lokal bo odprt vsak torek in vsak četrtek od 7. do 9. ure zvečer. Kdorkoli ima čas in ga hoče nekaj žrtvovati v ta plemeniti namen, se prosí, da pride pomagat. Potrebujemo moške in ženske.

Slovenci, Slovenke v Chicagu in okolici. Rojaki v starem kraju so skoro brez vsake obleke in obuvala. O tem ste lahko čitali v naših listih in mi ni treba ponavljati. Mi v Ameriki pa imamo še vedno vsega dovolj in gotov sem, da bomo tudi nadalje imeli vse, kar potrebujemo. Sedaj na spomlad se vrši čiščenje v hišah in marsikaj boste našli, kar prav lahko pogrešate ali pa vam je celo samo na potu. Povežite vse to in prinesite na zgoraj imenovani naslov in ob napovedanem času. S tem boste storili veliko dobro delo, za kar vam bodo gotovo hvaležni. Nikar ne recite: "Ja, pa bo morebiti dobil mojo obleko kdo drugačnega prepričanja kot sem jaz." Dobrodelje ne sme poznati nobenega prepričanja, nobene politike. Vsi, brez razlike političnega prepričanja, moramo pomagati. Narod v starem kraju potrebuje pomoči in ima v prvi vrsti pred očmi osvoboditev. Politično prepričanje pa se utegne po osvoboditvi obrniti ravno na isto stran, od katere bo dobil največ pomoči. To imejte pred očmi in darujte. Kdor nima pri-merne obleke, lahko daruje v

denarju, kar se bo porabilo za prevoznino v New York in druge stroške. Morebiti preostali denar pa se bo porabil za nakup obleke ali drugega materiala.

Rodoljubni pozdrav,
John Gottlieb.

V SPOMIN POKOJNKU PRESEDNIKA FRANKLINU D. ROOSEVELTU

Chicago, Ill.

Mr. George Marchan, ki vodi jugoslovansko radio uro na postaji WGES ob nedeljah do polnoce od devetih do desetih, je celi svoj program v nedeljo 15. aprila posvetil spominu ravnokar umrlega predsednika Roosevelta. Povabil je razne odlične predstavnike jugoslovanskega ljudstva v Chicagu, da so govorili o pokojnem predsedniku, kateremu je bil posvečen tudi ves glasbeni del programa. Brezštevilni telefonski klici in izjave naših ljudi so najlepši dokaz Mr. Marchanu, da je s tem programom zadela v dno srca našega ljudstva, ki mu je hvaležno.

Tukaj objavljamo samo dva kratka govora iz omenjenega radio programa. Rev. Edward Gabrenja, splošno priljubljeni in narodno zavedni župnik pri sv. Štefanu v Chicagu, je govoril takole:

"Večje ljubljani nima človek nego to, da žrtvuje svoje življenje za svojega prijatelja." Te-le besede so mi prišle na misel, ko sem pretekli četrtek večer slišal, da je naš veliki in priljubljeni predsednik Franklin Delano Roosevelt nepričakovano umrl v Warm Springs, Georgia. Ko sem slišal to žalostno novico, mi je bilo pri srcu ravno tako kakor v preteklem januarju, ko sem izgubil svojega lastnega očeta. Mislim, da je večina Amerikancev čutila podobno, ko je zvedela, da je naš predsednik umrl. Vsi smo izgubili dobrega očeta. Kadar je otrok v zadregi ali v

nevarnosti, se ozira na očeta za nasvet in pomoč. Ko je ta kruta vojna zadela našo ljubo domovino, smo obrnili svoje prestrašene oči na našega očeta in voditelja v Beli hiši za pomoč in tolažbo. In nismo se zastoj obrnili nanj. Noč in dan je delal, da bi bila naša domovina zmagoslavna. Da bi naša domovina dosegla ta cilj, je dal vse, kar je imel. Dal je svojo veliko učenost, svojo bogato izkušnjo, svoje zdravje, da, dragi rojaki, dal je svoje življenje. Zdaj, ko je naša zmaga sigurna in takorekoč pred durmi, je bil po božji previdnosti poklican iz tega sveta, ne da bi videl veliko zmago, za katero je toliko storil. Božja pota niso naša pota, Bog ga je k sebi poklical. Zaslužil je večno plačilo.

"Rekel sem, da je Franklin Roosevelt dal življenje za svoje prijatelje. Ko vojak pade na bojišču, pravimo, da je dal življenje za domovino in svoje prijatelje. Naš predsednik je padel na bojišču za domovino in za nas vse. Ko vojak pade na bojišču, se tovariši vojskujejo naprej, do zmage. Sedaj, ko je naš veliki voditelj padel, je dolžnost nas vseh, da poprimemo zastavo in gremo naprej do zmage in boljše bodočnosti, za katero je Franklin Roosevelt podobno kakor na tisoče naših mladih fantov, dal življenje. Naša dolžnost je, da delamo neprestano za zmago in pravičen mir. Tako bi hoteli vsi tisti junaški ameriški fantje, ki so že padli v tej strašni vojski. Imamo pa še eno dolžnost, in ta je, da za vedno ohranimo v svojih srcih spomin na velikega predsednika Franklina Roosevelta in da molimo za večni pokoj njegove blage duše. Naj sklenem te besede z molitvijo:

"O Bog, ki ti je lastno, da vedno usmiljen je skazuješ in prizanašaš, ponižno te prosimo za dušo tvojega služabnika Franklina, ki si ji ukazal danes iti iz tega sveta. Ne daj je sovražniku v roke in ne pozabi je do konca, ampak zapovej, naj jo sveti angeli sprejmejo in privedejo v rajsko domovino, da, ker je v tebe upala in verovala, ne bo trpela kazni pekla, ampak uživala večno veselje. Ljubi Bog, daj mu večni mir in pokoj."

Znani ameriški hrvaški rojak John A. Zvetina, profesor na Loyola univerzi in vrhovni predsednik društva najsv. Imena v chikaški nadškofiji, pa je govoril takole:

A TRIBUTE TO FRANKLIN D. ROOSEVELT

"When Lincoln breathed his last, the solemn voice of Stanton broke the stillness, 'Now he belongs to the ages.' No other American in our day so justly deserves this honor more than President Roosevelt. Americans of South Slavic origin bow this morning in tribute on the passing of a courageous leader, a great humanitarian, and a sincere friend of the Slavs. In the midst of crippled polio children, whom he befriended and inspired, our beloved President laid down his life for the cause of human freedom and world peace. Beside our departed fighting men, the heroic dead of Britain, Russia, France, Poland, Greece and certainly not least — the dead heroes of little Yugoslavia — we now place the sacred remains of our President — America's supreme sacrifice in this titanic struggle. No one worked so tirelessly and unselfishly for the cause of the common man. Tired and worn by the arduous duties of President, as well as Commander-in-Chief in the greatest crisis of all history, he refused to abate his energies as long as he knew there was work to be done to restore a war torn world to the ways and habits of peace. In giving the full

measure of his devotion to the cause of democracy, he understood that democracy would not function here unless it was made safe in all parts of the world. Let us take increased devotion from his example to that cause for which he labored and died.

"Slavs — Yugoslavs especially — have lost a dear friend. In the address he was to deliver at the Jefferson day dinner he gave evidence of his friendship for all peoples when he said that today we are faced with the pre-eminent fact that, if civilization is to survive, we must cultivate the science of human relationship — the ability of all peoples, of all kinds, to live together and work together, in the same world, at peace. This is a cry that comes deeply from the very depths of the slavic soul. Americans of slavic origin can appreciate the full significance of this profound hope of the President, for they know how grievously their brethren and ancestors have suffered at the hands of ruthless conquerors. It can be truly said of President Roosevelt that he hated no man; he opposed and fought only the evil principles espoused and held by them. All races of men freedom loving and all creeds revere the memory of the man who sought, as the time for peace approached, to bind up, with malice toward none and charity for all, the wounds of the world and to care for those who had borne the battle, the widows and orphans, the broken and distressed victims of this war in all parts of the world.

"In President Truman's Proclamation of mourning he said significantly that the people of the earth who love the ways of freedom will mourn the loss of our beloved President. The suffering people of Yugoslavia are to be numbered among that group. As we take a fond and an affectionate farewell of our departed President, we pledge to his successor our support and fealty in these trying times. We assure him that we share with him the loss of our common leader:

"O Captain! my Captain! our fearful trip is done;
The ship has weather'd every rack,
The prize we sought is won,
The port is near, the bells I hear, the people all exulting.
While follow eyes the steady keel,
The vessel grim and daring;
But O heart! heart! heart!
O the bleeding drops of red,
Where on the deck my Captain lies,
Fallen cold and dead.

My Captain does not answer, his lips are pale and still,
My father does not feel my arms, he has no pulse nor will,
The ship is anchor'd safe and sound,
Its voyage closed and done,
From fearful trip the victor ship comes in with object won;
Exult O shores, and ring O bells!
But I with mournful tread,
Walk the deck my Captain lies,
Fallen cold and dead."

Poročevalec.

TROJNI JUBILEJ

Milwaukee, Wis.

Rev. Anton Schiffer, župnik pri naši cerkvi sv. Janeza Evangelista, obhaja letos tri pomembne obletnice. Minilo je deset let, odkar je pri nas za župnika, nadalje obhaja letos 35 letnico svojega mašniškega posvečenja, v kratkem pa bo obhajal tudi 60 letnico svojega rojstva. Torej smo ta trojni jubilej skupno proslavili in ga iznenadili na Belo nedeljo zjutraj po sedmi sv. maši.

Kot je navada, je druga nedelja v mesecu odločena za društvo najsv. Imena Jezusovega. Vsi smo čutili v svojih srcih, da nas je služba božja ti- sto jutro povzdignila še bolj kakor navadno, ravno tako tudi nova himna po sv. maši, "Marija, pomagaj nam!" To je nekaj pomenilo. Naši člani so bili dogovorjeni s članicami društva (Dajle na 5. strani).

DOGODKI

med Slovenci po Ameriki

Nesreča

West Pullman, Ill. — Mr. Martin Golobič, zastopnik Am. Slovenca, ki se je pred kratkim povrnil iz bolnišnice, se je v ponedeljek 16. aprila ponesrečil pri delu. Dobil je hude opekline po obeh rokah in obrazu. — Miss S. N.

Kansančanke v Chicagi

Chicago, Ill. — Te dni nas je obiskala Mrs. Katarina Majerle, žena našega zastopnika Mr. Petra Majerle iz Kansas City, Kans. Z njo je bila tudi Miss Mary Anziček od ravno tam. Obiskali sta prijatelje in znance v Clevelandu, Ohio, od tam sta potovali skozi Chicago in tudi tu obiskali svoje znanke, nakar sta se vrnili proti domu. Obema najlepša hvala za prijateljski obisk.

Mrs. Kovačič v Hot Springs

Chicago, Ill. — Naša naročnica Mrs. Mary Kovačič iz Chicage se mudi te dni v Hot Springs, Arkansas, v toplicah. Od tam pošilja lepe pozdrave vsem svojim znancom, prijateljem, znankam in prijateljicam. Želimo ji odpočitka in od diha v toplicah.

Zadnja seja pred prireditvijo

Chicago, Ill. — Vsi zastopniki in drugi ki želijo sodelovati za veliko prireditev v nedeljo 29. aprila naj pridejo na sejo v ponedeljek 23. apr. k Tomazinu na naslovu 1900 Cermak Rd. Pričetek ob 8. uri zvečer. — Louis Zorko, tajnik.

Rojakinja umrla

Frontenac, Kans. — Tukaj je umrla Mrs. Julia Markovič, stara 72 let, rojena Bučar v Sent Rupertu na Dolenjskem. Soprog ji je umrl pred 15 leti. Je bila veliko let dobra naročnica Am. Slovenca. Naj v miru počiva. — A. D.

Vest iz Kanade

Medicine Hat, Alberta. — Rojak Daniel Gajzi, naročnik tega lista in doma iz Dolnje Bistrice, se nahaja v bolnišnici. Prestal je težko operacijo, sedaj pa je že izven nevarnosti. Želimo mu popolnega zdravlja. — Stephen Gyorkos.

Mrs. Prislund bolna

Sheboygan, Wis. — Prve dni tega meseca je resno zbolela Mrs. Marie Prislund, marljiva narodna delavka, ustanovnica in predsednica SZZ. Nahaja se v bolnišnici sv. Nikolaja. Želimo ji, da bi čimprej ozdravela.

Dva ubita, eden ranjen

Chisholm, Minn. — Mr. in Mrs. Louis Mehle, iz 324 Third St. S. W., sta prejela žalostno poročilo od vojnega oddelka, da je 19. februarja v bojih v Franciji padel njun 21 let stari sin Pfc. Louie A. Mehle.

Mrs. Frances P. Tomsich, iz 207 Second St. S. W., je prav tako dobila pismo od vojnega oddelka, da je bil 28. marca ubit v bojih v Nemčiji njen soprog First Lt. Edward Tomsich.

Mr. in Mrs. John Korbar Sr. pa sta prejela obvestilo, da je bil njun sin Cpl. John F. Korbar 23. marca ranjen v Nemčiji in se zdaj nahaja v bolnišnici.

Padel v vojni

Canon City, Colo. — Družina Frank Strubel je bila obveščena, da je padel na zapadni fronti njen sin John. Prvotno je bil naznanjen kot pogrešan, zadnje obvestilo se pa glasi, da je 6. jan. utonil v reki Nemer. Poleg staršev zapušča pet bratov (enega v vojni) in pet sester.

AMERIKA - V KATERO SMER SEDAJ?

Kapitan-vodnik državnega krmila je umrl. Tvoj dose-danji krmar predsednik Franklin D. Roosevelt je bil izbo-ren krmar. Ker se je izkazal v svojem prvem terminu spretnega, mu je narod poveril na-to še trikrat zaporedoma vodstvo državnega krmila. Izrednost za demokratično Ameriko je to, ker v osebni tradiciji očeta te republi-ke je, da dva termina sta dovolj za predsednika republike. Roosevelt-ta pa je narod izbral štirikrat. Najbrže enakega slučaja dolgo več ne bo. Tudi zdaj bi ga ne bilo, da ni bilo izredno nevarnih časov in pa izredno sposobnega moža na krmilu. To je bil predsednik Roo-sevelt. S svojo veliko previdnostjo in dalekovidnostjo je svetu pribori-l zmago nad tiranskim fašizmom in nazizmom. To je zagotovil deželi, zdaj pa je nepričako-vano hitro odšel. Hvala velikemu možu! Čast njegovemu delu! Slaven mu spomin in najčastnejše mesto v zgodovini domovine in sveta!

HARRY S. TRUMAN,
novi predsednik

Vrl kapitan je odšel — ladja našega državnega življe-nja pa mora naprej. Po ustavnem določilu je stopil zdaj h krmilu nov krmar — nov voditelj v osebi dosedanega podpredsednika Harryja S. Trumana. Amerika ga je iz-brala pokojnemu za pomočnika, in zdaj, ko je glavni kapi-tan odšel, stoji on na njegovem mestu. Upajmo, da bo vo-dil deželo po začrtanih potih svojega velikega prednika. Vse to pričakujemo in na vse to upamo. Dal Bog najboljši!

Ampak, bodočnost je neodkrita, nejasna. Kaj nam bo prinesla, ne ve točno nihče. V toku teh misli pa stopa pred povprečnega državljana dežele vprašanje: Amerika — v katero smer sedaj?

Na to vprašanje skušajo že mnogi odgovarjati. Sploš-no mnenje je, da z vojnim programom bo novi predsednik nadaljeval po smernicah, ki jih je začrtal njegov prednik. V Evropi je zmaga že skoro dosežena, le uradno še ni pro-glašena, kar pa upajo, da bo kmalu. Glede Azije bo v na-čelu isto. Zmaga bo. Ali bo nadaljeval odločno, kakor je začrtal njegov prednik, se v kratkem pokaže.

Kako bo po vojni, kako se bo oblikovala končna mirov-na uredba sveta, je seveda za vsakega še tajnost sama zase, ker nihče še ne more v naprej videti vseh razvojev, ki bodo v zvezi s tem in od katerih bo uredba odvisna.

Glede odgovornosti in sodelovanja Združenih držav v mednarodnih zadevah sveta je več ali manj določena zade-va, da ta dežela se odgovornosti sodelovanja v njih ne mo-re izogniti. To sta jasno izrekli obe vodilni politični stran-ki, tako demokratska kakor republikanska, na svojih na-rodnih konvencijah lanske leto. Tu bomo hodili za goto-vimi cilji. Za kakšnimi cilji in pa kako bomo hodili, tega še nihče ne ve. Le ugotavlja se lahko, da za kakimi cilji izolacije ali osamljenosti ne bomo hodili, ker ta se je izka-zala za nevarno in škodljivo po zadnji vojni. Le kake iz-rednosti še lahko spremenijo našo zunanjo politiko.

Kakšno gospodarsko in socialno politiko bomo zasle-dovali doma, je tudi še prezagodaj-kaj napovedovati. Zani-mivo pa je, da se ravno o tem največ razpravlja. Konser-vativni elementi se nekam veselo gibljejo, misleč, da s smrtjo predsednika Roosevelta je umrl tudi "newdealski" program. Sicer ne mislijo, da se bodo razne vladne ustan-ov za socialne zaščite uknile. Vedo, da te bodo večino-oma ostale, ampak vesele se, da je program ustavljen in da ne bo več poizkusnih novih podvzetij v tej smeri. Te do-mneve utemeljujejo s tem, da je novi predsednik Truman bolj konservativen, kakor je bil njegov prednik. Ni tajnost namreč in tudi lani ni bila na narodni demokratski konven-ciji, da so se demokrati starega tipa z juga upirali Roo-seveltovi gospodarski in socialni politiki. Posebno so na-sprotovali njegovemu pomočniku bivšemu podpredsedni-ku Wallaceu, ki je v gospodarski politiki močno nagljen na levo k socialističnim gospodarskim načrtom. Zato so sto-rili vse, da so Wallacea izrinili iz kandidatske liste in na njo spravili Trumana. Slednji je prišel na kandidatsko listo po zaslugi starinskih demokratov iz juga, in Roosevelt je bil prisiljen sprejeti ta kompromis v stranki, ali pa bi bil nastal v stranki usoden razkol. Tako je prišel na pod-predsedniški stol senator Truman, ki je zdaj po smrti Roosevelta postal predsednik dežele. Konservativci, ki se ne ogrevajo za "newdealske" načrte, se torej vesele, da bo v gospodarski in socialni politiki sprememba. Kako bo ta sprememba prišla, bomo kmalu videli.

V kabinetu imamo precej pristašev Rooseveltovega "new deala". Trgovinski oddelek je zelo važen, najvažnejši za naše gospodarstvo. Temu zdaj tajnikuje Henry Wal-lace. Ta je najbolj zaznamovan od nasprotnikov "new deala". Potem so še drugi. Kmalu se bo videlo, kako bo z njimi vozil novi predsednik. Možno je, da bodo kmalu sledile resignacije mnogih tajnikov. In če bodo, potem bo to znamenje, da bo v Washingtonu krenila gospodarska in socialna politika naše dežele na nov tir. Kakšen bo ta tir, še ni na mestu v naprej napovedovati. Toda upoštevajoč konservativni značaj starinskih demokratov, če bodo ti s

Po vojni bodo imeli otroci, ki bodo potovali s železnico, na razpolago posebne klubove vozov. Tukaj vidimo, kako bo eden takih vozov izgledal znotraj. Načrt je bil izdelan pri Pullman-Standard Car Mfg. Co. Otroci se bodo lahko na vse močote načine zabavali med vožnjo.

TO IN ONO IZ ŽIVLJENJA IN SVETA

HIŠE ZA ANGLIJO

Da pomagajo omiliti pomanjkanje stanovanj v Angliji, bodo Zedinjene države v bližnji bodočnosti doma naredile in po-slale tja 30.000 stanovanjskih edinic, ki se bodo dale zložiti v hiše.

Zadnja poročila potrjujejo dejstvo, da 120.000 Londončanov še vedno prebiva na posta-jah podcestne železnice in hu-do potrebuje pravih stanovanj. Nemške bombe so poškodovale štiri milijone domov v Angliji, 450.000 pa je bilo porušeni.

Zložljive hiše, ki bodo posla-ne v Anglijo iz Amerike, bodo poslane brez šip kakor tudi brez električne napeljave; vse to bodo že sami Angleži do-dali.

63 LETNI NOVOMAŠNIK

Iz Dublina na Irskem poro-čajo, da je bil pred kratkim v Reading, Anglija, posvečen v katoliškega duhovnika 63 let-stari Cornelius C. Hipkey, ki je prej nad 35 let deloval kot zdravnik. Bil je eden vodite-ljev v zdravilstvu. Mnogo let je bil nastavljen v Londonu v Westminster bolnišnici in je tu-di poučeval anatomijo na kra-

ljevem kolegiju londonske uni-verze. Spisal je več visoko upo-števanih del o raku in drugih boleznih.

NOJEVO JAJCE

V chicaskem Brookfield zve-rinjaku je noj — pravzaprav rojevka — "Fantastična Fati-ma" pred kratkim iznesla jaj-ce, ki je tako veliko kakor sred-nja človeška glava, tehtala dva funta in pol in vsebuje toliko tvarine kot pet ducatov košjih jajec. Poskusi so pokazali, da se iz tega jajca ne bi nič izva-lilo, zato so ga izročili opicam, ki so imele celo pojedino ž njim

POSTELJA MU JE ŠOLA

Samo s prsti na nogah malo pomiga 14 letni Dennis Edward Berg, žrtev otroške paralize v Grand Marais, Minn., pa dobi vso potrebno šolsko izobrazbo. Prej je hodil v šolo na bolni-škem vozičku, ker pa to ni bilo pripravno, je Ustanova za o-troško paralizo preskrbela dvo-jestranski radio zanj. Ker svo-jih rok ne more skoraj čisto nič uporabljati, so mu starši tako priredili radio, da razne gum-be pritiska lahko s prsti na no-gah. Medtem ko Dennis leži do-

ma v postelji, lahko posluša vse, kaj se godi v šoli v njego-vem petem razredu. S pritiskom na gotov gumb pa naredi, da njegova učiteljica Miss Edna Shosten lahko sliši njegov od-govor na vprašanja, ki mu jih stavi. Kljub tolikim oviram pa je Dennis odličnjak v šoli v vseh predmetih in upa, da bo nekega dne oznanjevalec na radiu.

DRAGOCENOSTI V MANILI

Vse tako kaže, da ni mogoče varnejše spraviti vojnih bon-dov in podobnih stvari kakor v varnostnem predalu na kaki banki. Kljub bombardiranj, plamenom in sovražnikovu vpadu so osebni dragocenosti v Manili zaprtih Amerikancev ostale nedotaknjene v mestni National banki.

Ko so bili interniranci pred kratkim izpuščeni iz Santo To-mas, so se podali med razvali-nami mesta na omenjeno ban-ko in našli vse, kar so imeli tam shranjenega v varnostnih pre-dalih, nedotaknjeno. Japonci so odprli le nekaj zabojev in razmetali njihovo vsebino. Pr-va ženska, ki je stopila v obzi-dano bančno klet, je potegnila ven svoj predalek in šla hitro skozi razne papirje, dokler ni so njeni prsti zadeli ob de-mantno zapetnico. Tedaj je vzdihnila in se vsa srečna na-smehnila.

PO DOMU SE MU JE STOŽILO

Pred tremi leti sta neka Mr. in Mrs. John H. Schultz iz Hempstead, N. Y., podarila ar-madnemu signalskemu oddel-ku svojega goloba pismo. Ta golob, ki ga kličejo Big Red, je bil naraven voditelj. Bil je povišan v "wing commander" in stalno pridelen taborišču Crowder, Mo. Tri leta je naj-bolj vestno in vzgladno izvrše-val svoje dolžnosti, pred nekaj tedni pa se mu je naenkrat sto-žilo po domu. Ne da bi si pre-skrbel dopustno dovoljenje, je odletel po lastni poti, celih 1.600 milj daleč na svoj prvot-ni dom v Hempstead.

PRISTAL NA KLOBUKU

Da drsalno letalo ali "glider" pristane lahko kjer hoče, se je pred kratkim videlo v Philadel-phi. Neki glider, ki je nosil "jeep", je bil odrezan od pre-voznega letala, ki ga je vlekel. Pristati bi bil moral na prej označenem mestu na klobuk. V resnici je pristal le pedenj da-leč od klobuka.

POMAGALA AMERI-KANCEM

Stotnica S 16. infantrije je bila ravno v hudem boju za Griesbach, severno od kraja, kjer je 1. armada prišla čez Re-no pri Remagen. Nekaj naših

JUGOSLAVIJA SKLENILA POGODBO Z RUSIJO

Jugoslovanski zastopniki so zadnji teden podpisali dvajsetletno prijateljsko pogodbo s Sovjetsko Rusijo. Čehi so podpisali tako pogodbo z Rusi že pred časom. Mi smo že takrat zapisali, da s slovanskega stališča so Čehi napravili takrat modro potezo. Pa so pametno napravili zdaj tudi Jugoslavlani.

V čem pa mi vidimo pametno potezo in politično mo-drost slovanskih dežel, da se pridružujejo in povezujejo z veliko Rusijo? Odgovor ima na dlani vsak Slovan.

Rusija je slovanska dežela. Kot slovanska velesila je mati vseh Slovanov. Kot taka more edina nuditi slovan-skim deželam moralno, politično in gospodarsko zaščito. V svetu se formira nov političen red, red vplivnih sfer. Do teh bo prišlo, pa če nam je po volji ali ne. In za dežele, ki bodo prišle pod gotove vplivne sfere, je le na mestu, da stopijo v prijateljske zveze svojih pokrovitejic velesil. In za nobene dežele ni to bolj nujno pa tudi bolj koristno, ka-kor za slovanske dežele, ki so bile doslej kakor nezavaro-vani vinogradi, v katere so hodili zadnjih petnajsto let krast in pustošiti vsi od Rimljanov naprej. Slovanske de-žele so obiskovali roparski Huni, Turki, Nemci, Italijani, Madžari, itd. Po slovanskih deželah so prelivali nedolžno slovansko kri tako pogosto, da je slovanska zemlja niti po-piti ni mogla sproti. Branil nas ni nikoli nihče, pa naj smo bili pod tem ali drugim vladarjem. Za nas se ni brigal nihče. Mi Slovenci smo prosili tisoč let tujce, uslišani ni-smo bili nikoli. Ali naj bodo zdaj na novo Slovenci in dru-gi Slovani take prismođe, da bi silili k tujcem?

Yes, dolgo časa je vzelo, da so se Slovanom počasi le odprle oči, da pri svoji materi iščejo zaslonbo. Z narodne-ga stališča je to edino prava pot. Le mati jim more dati zaslonbo, zaščito, in jih more braniti pred takimi tujimi roparji, kakor so jih tako pogostoma obiskovali vse skozi zadnjih tisoč let. Druge stvari pa, kako si bodo Slovani gospodarili v svojih lastnih slovanskih hišah, bo pa zadeva njihove politične modrosti. Vso priložnost imajo za naj-lepši razvoj, in če bodo pametni in modri, bodo lahko imeli najlepšo bodočnost. Če si pa sami ne bodo znali gospodariti, bodo zopet podlegali tujcem, kakor so v preteklosti. Toda upati je, da jih je tisočletno trpljenje izmodrilo in da bodo vedeli in znali, kako je treba urediti svojo lastno hišo, da bodo v nji živeli mirno, demokratično, svobodno in srečno. To modrost in pamet jim naj Bog podeli! Vsak Slovan pa, ki mu je slovanstvo pri srcu, naj za tako srečno slovansko bodočnost moli k Bogu in ga prosi, da tako modrost Slova-nom v obilni meri podeli!

Bog usliši take prošnje!

je bilo ranjenih, pa njihovi to-varšili so bili v taki stiski, da jim niso mogli takoj pomagati. Iz neke nemške kmečke hiše je vse to opazovalo neko nemško dekle ter kar naenkrat priteklo iz hiše in kljub ognju strojnici in topov srečno dospelo k ra-njenim Amerikancem. Mladen-ka jih je obvezala. Delala je hitro in učinkovito. Z ranjeni-mi je postopala nežno. Ko so čez nekaj časa drugi Ameri-kanci prišli na pomoč, jim je pomagala napraviti nosilnice za ranjene in jih odnesti na varno. Oddelek se je moral za-časno umakniti, mladenka pa je odšla nazaj domov. Več ur kasneje so Amerikanci spet za-vzeli tisti kraj. Omenjeno kme-čko hišo so našli v plamenih, zunaj pa se je dekle na tleh zvijalo v bolečinah. Neki nem-ški kapitan je namreč zvedel, da je pomagalo Amerikancem. Trudi, tako je ime tej 20 letni devotki, so Amerikanci popla-čali za prijaznost in milosrč-nost. Prepeljali so jo v ameri-ško vojno bolnišnico, kjer ji strežejo kakor princesi. Nano-sili so ji raznega sadja, slad-korčkov, sladkega peciva in vsega, kar jim je na misel pri-šlo. S tem, da je šla pomagat ranjenim Amerikancem, je tve-gala lastno življenje.

SREČA V NESREČI

Včasih tako poslušamo, da nam gredo besede pri enem ušesu noter, pri drugem pa ven, v Los Angeles pa živi mož, ki mu je krogla šla pri enem ušesu noter, pri drugem pa ven, in vendar še živi in sam pripove-duje vse fo. Malo pod desnim ušesom mu je šla krogla noter, malo nad levim je prišla pa ven. Zdravniki so ga rešili. Ta mož je neki Joseph Klepl. Nekaj sta se pripravila in vlekla sem in tja z ženo. V roki je imel sa-mokres, ona pa mu ga je hotela izvit. Kar naenkrat se je sa-mokres sprožil.

POČUTIM SE IZVRSTNO!

Zahvala Hoboko

Ako se vas drži zapeka in vas dela miserna, nervozno in iz reda in če trpite valde glavobola, smrdljivega diha, želodčne nerodnosti, nepre-hodnost, izguba spanca, pomanjkanja apeti-ta ter še čustve in želodca zabasani valde plina in zaslosti—tedaj vz-mite Dr. Peter'sovo dolgo preiskuseni Hoboko. To je več kot navadna odvajalna—je zdravilna tonika—je zmes 18 naravnih korenin, zelišč in cvetja. Hoboko pripravi zamasen črve k delu, pomaga prijazno in gladko odvajanje zabasanih ostankov; odčine plin aspeke in povrne želodcu prijazno gorkoto. Uživate ga na-tanko kot je pred pisano na omoti. Ako želito ponovno uživati veselje, odpravite neprednost in ponovno udobnost va-šega želodca ob istem času—te-daj si nabavite Hoboko že dan-es.

Ako ne morete kupiti tega v vaši ope-ri, pišite po "Spomajte Hoboko" pošto in dobili boste.

ZASTONJ 60c vredno

DR. PETER'S LECIVY OLEJ LINI-MENTHA — antiseptično pomaga proti bolečinam revmatizma in nevralgije, artritnim mišičnim bolečinam, za okrevanje bolne mišice—izboljšanje in izboljšanje. DR. PETER'S MAGOLE — alkalne po-maga nakratim začasnim neredom v želodcu kot kislinska nepravilnost in celotna acida.

Polljite ta "Posebne Ponudbe" Kupon — Sedaj

☐ Pritiskano je \$1.00. Polljite mi poštno preto 1) oz. Hoboko in zastonj 60c vrednosti vašega poštnega steklenice LECIVY Olej in Magole.

☐ C.O.D. (Stroški dostavi).

Ime.....

Naslov.....

Poštni urad.....

DR. PETER FARMACY & SONS CO.

590 Washington Blvd., Chicago 12, Ill.

Dep. 844-V190A

Alphonse Daudet:

ARLEŽANKA

Pot od mojega mlina doli v vas pelje tik mimo neke prista-ve. Ob cesti leži veliko dvorišče zasajeno z bobovci, v ozadju hiša. To je pravo provencalsko vzorno poslopje. Rdeča streha iz opeke, dolgo, črno pročelje, nepravilno preluknjano z okni; prav zgoraj v podstrešju pa vetrnica, škripec za dviganje vreč, tu in tam pa šopi sena, ki vise ven ...

Zakaj mi je postala ta hiša prijetna? Zakaj so me naredila zaprta vrata tako tesnobnega? Ne bi mogel povedati, in vendar me je pri pogledu na to stanovanje prevzela majhna mrzličnost ... Okoli nje je vladalo veliko molčanje ... Nobeden pes ni lajal, če je kdo šel mimo, pegatke so letale, ne da bi kričale ... Notri v hiši nobena glasu! Nič, niti enkrat se ni zaslislal zvonček mule ... Ker ni bilo pri oknih belih zav-
ves, ker ni bilo dima, ki bi se dvigal iznad strehe, bi bil kdo mislil, da tu ne stanuje nihče.

Včeraj popoldne sem prišel nazaj iz vasi in šel sem, da bi se izognil solncu, po sencih bobov-
cev, ki so bili po dolgem ob zidu pristave ... Na cesti pred pristavo so bili molčeli hlapci pravkar končali z nakladanjem sena na voz ... Vrata so ostala odprta. Ko sem šel mimo, sem se ozrl tja skozi in v ozadju dvorišča sem zagledal popolnoma belega moža v kratkem telovniku in v hlačah, od katerih so visele cunjice. Komolce je imel uprte na veliko kamnato mizo; glava mu je bila med rokami ... Obstal sem. Nekoč izmed ljudi mi je rekel popolnoma tiho:

"Tiho! To je gospodar ... Tak je, odkar se je ponesrečil njegov sin."

V tem trenutku sta šla neka žena in neki majhen deček, oba v črni obleki, z velikima, molitvenima knjigama z zlato obrezo mimo nas in vstopila v pristavo.

Mož je nadaljeval:
"Gospa in najmlajši prihajata od maše. Vsak dan sta pri njej, odkar si je otrok vzjel življenje ... Ah, moj gospod, kakšno tarnanje! ... Oče se vedno nosi žalno obleko in ne da se priisliti, da bi jo slekel ... Hi! ... Hot! Konjiček moj!"

Voz se je začel premikati. Postal sem radoveden in prosil sem hlapca za dovoljenje, da bi se smel uvesti poleg njega in tam zgoraj, pri senu, sem pač zvedel vso žalostno zgodbo: ...

Imenoval se je Jan. Bil je krasen deček dvajsetih let, spodoben kot deklica, vesten, odkritega obraza. Ker je bil lep, so gledale vse ženske za njim; on pa je imel samo eno v mislih — neko majhno Arležanko, ki je bila vsa v žamet in čipkah, katero je nekoč, ne vem, kje, spoznal. — Na pristavi niso od začeta radi videli tega znanja. Deklica je namreč veljala za kometko in njeni starši niso bili iz dežele. Toda Jan je z vso silo hotel svojo Arležanko. Rekel je:

"Umr! bom, če mi je ne da do."

Mora se pač misliti, da je imel to za resno in tako so sklenili, da se po žetvi poročita.

Neko nedeljo zvečer je družina pravkar končala z obedom. Bila je skoraj ženitovanska gostija. Nevesta sicer ni bila zraven, toda ves čas so pili na njeno zdravje. Tedaj se prikaže pri vratih neki mož in s tresočim glasom zahteva, da govori z mojstrom Esteve, z njim samim. Esteve vstane in stopi ven na cesto.

"Mojster," mu pravi mož, "vi hočete poročiti svojega otroka z neko malopridno osebo, ki je bila dve leti moja izvoljenka. Kar povem, dokazem: tu so pi-sma! ... Starši vedo vse in so mi jo obljubili; toda odkaj jo hoče imeti vaš sin, hočejo tako

tudi starši, ko lepota noče nič več o meni slišati ... Jaz naj bi pa mislil, da povsem tem ne bi mogla postati žena koga drugega."

"Dobro!" je rekel mojster Esteve potem, ko je prebral pi-sma. "Pojdite z menoj na en kozarec muškateca."

Mož odgovori:
"Hvala! Imam večjo skrb nego žejo."

In tako odide.
Oče pride nazaj, se usede zopet k mizi in obed se je nadaljeval do konca pri polni veselosti.

Zvečer je šel mojster Esteve skupaj s svojim sinom na polje. Dolgo sta ostala zunaj; ko sta prišla nazaj, je mati še čakala na nju.

"Žena," je rekel oče, ko ji je pripeljal svojega sina, "objemi ga! Nesrečen je ..."

Jan ni več govoril o Arležan-ki. Vendar jo je še ljubil vedno, da, ljubil jo je še bolj nego kdaj poprej, odkar so mu jo pokazali v naročju drugega. Samo pre-ponosen je bil, da bi o tem kaj govoril. To je ubogega fanta gnalo v smrt. Včasih je mogel cel dan sedeti v kakem kotu, ne da bi se ganil. Druge dni se je zopet vrgel na delo s pravo besno-
stjo in je dovršil toliko kakor deset najemnikov ... Prišel je večer, šel je po cesti, ki pelje iz Arles in sprehajal se je naprej, dokler ni videl, kako se na ve-
černem-nebu dvigajo vitki stol-pi mesta. Tedaj se je vrnil. Ni-koli ni šel dalje ...

In ko bi ga kdo videl takega, vedno žalostnega, vedno samega ... Ljudje na pristavi niso vedeli več, kaj naj počno. Bati se je bilo nesreče ... Nekoč pri mizi mu je rekla njegova mati, ko ga je opazila, da so njegove oči polne solz:

"Poslušaj, Jan! Če jo kljub vsemu hočeš imeti, ti jo torej hočemo dati ..."

Oče, rdeč od stramu, je pove-sil glavo.

Jan je naredil zanikajoče znanen-
je in šel ven ...

Od tega dne naprej je menjal svoj način življenja. Da bi po-miril svoje starše, se je delal ve-selega. Zopet so ga videli na plesu in v gostilni. Pri volitvah v Fonville je bil on, ki je zah-teval farandole (provencalski ples).

Oče je rekel: "Ozdravel je." Mati pa je nasproti vedno bila v strahu in nadzirala je svojega otroka bolj pogosto kot kdaj prej ... Jan je spal s svojimi starejšimi brati poleg prostora, kjer so bile sviloprejke; uboga starka si je dala napraviti poleg njegove sobe posteljo ... Bilo bi pač mogoče, da bi jo nekoč ponoči potrebovale sviloprejke.

Tako je prišel praznik sv. Egidija varuha gospodarjev te pristave ... Veliko veselje je bilo na pristavi ... Za vse je bil Chateau-Neuf (vino) in kuhano vino v potokih. Dalje rakete in švigalci, pisane svetilnice na bobovcih ... Naj živi sv. Egidius! Plesali so na smrt in življenje. Najmlajši si je sežgal novo jopi-co ... Jan sam je bil videti po-polnoma vesel; pozval je celo svojo mater na ples; uboga že-na je jokala od sreče zaradi tega.

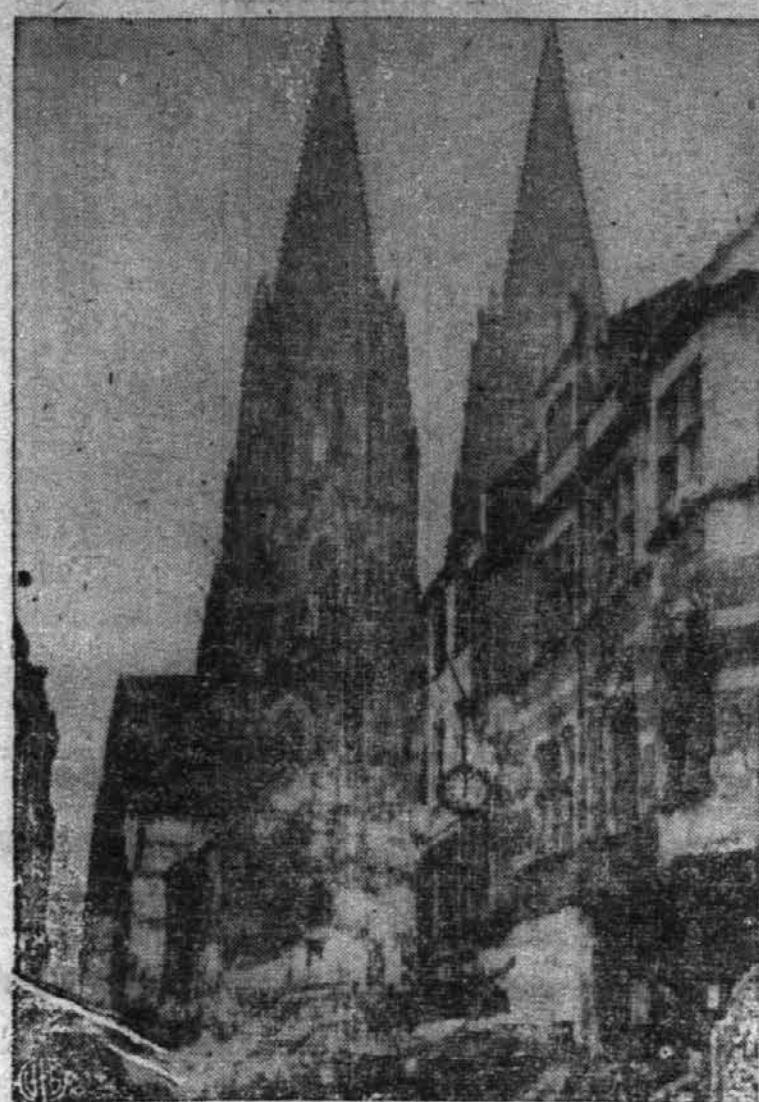
Okrog polnoči so šli spat. Vsi so čutili potrebo spanja ... Jan ni spal ... Najmlajši bratec je pozneje dovedal, da je celo noč ihtel ... Oh! Zagotovim vas, da so mu zaradi tega pozneje do-volj očitali ...

Drugo jutro ob dnevnem svi-tu je mati slišala nekoga, ki je tekel skozi njeno sobo. Zgrabi-lo jo je nekaj kot neka slutnja: "Jan, ali si ti?"

Jan ne odgovori, že je na stopnicah.
Hitro, tiho skoči mati iz po-stelje:

"Jan, kam hočeš?"

VELIKA CERKEV OSTALA

Medtem ko so prodirajoči Amerikanci našli mesto Cologne (Koeln, Koln, Kelmoraja), slavno porenjsko prestolnico, v razvalinah, je slava katedrale le prav malo poškodovana. Na sliki vidimo oba stolpa te prastare zgradbe, ulica takoj zraven pa je polna razvalin, tudi hiše okrog so zelo razdejane. Slika je bila posneta takoj nato, ko je velika sovražna krogla zadela ameriški tank na desni.

Jan gre v podstrešje, mati za njim:

"Moj sin! V imenu božjem!" On zaklete vrata in jih zapre s zapahom.

"Jan, moj Jan! Odgovori mi! Kaj hočeš narediti?"

S svojimi starimi, tresočimi se rokami tipa okoli ... išče klju-ke ... Tedaj se odpre eno okno in sliši se, kako pada neko telo na kamenite plošče dvorišča in končano je ...

"Rekel je sam pri sebi ubogi mladenič. "Preveč jo ljubim ... zato hočem umreti ... — Ah, kako bedna stvar je naše srce. In vendar je malo prehudo, da ni moglo niti enkrat zatreti pre-ziranjne ljubezni ..."

Tisto jutro so se povpraševali ljudje v vasi, kdo bi bil neki tam spodaj v smeri pristave, ki jo je imel Esteve, kričal na ta-ko strašen način ...

Bila je mati. Stala je na dvo-rišču na pol naga pred kamna-to z roso in krvjo oškropljeno mizo in je jadikovala nad svo-jim otrokom, ki je ležal mrtev v njenem naročju.

VEČ DECKOV ...

Eno odkritje oziroma dognanje raznih znanstvenikov, ki se ukvarjajo s študijami in razis-kovanji tikajočimi se človeških plemen, je to, da obstajajo v resnici razmeroma majhne, te-meljne podedovane razlike med različnimi plemeni ali na-rodnostmi. In to odkritje je v resnici nadopolno ... Široko čit-an in razširjen pamflet "Races of Mankind", katerega sta spi-sala Ruth Benedict in dr. Gene Weltfish, prikazuje ta dogna-nja v dobro, podanem opisu. Istotako je opaziti iste znan-
stvene zaključke v tem pogle-du v novi knjigi Abram Schein-felda, kateri je poznan po svo-jih poljudnih znanstvenih spi-sih, potom katerih je populari-ziral znanstveno vedo v Zed-
državah. Njegova najnovejša knjiga nosi naslov: "Women and Men" (Harcourt, Brace & Co., New York, 1945.) "Lju-dje se oblačijo, mislijo, obna-šajo ali uživajo drugačno hra-no v različnih deželah zato, ker je različno okolje v katerem ži-vijo," pravi Mr. Scheinfeld. Obenem pa zavrača teorijo, da obstaja nekaj takega kot te-meljna superiornost ali nad-vrednost — ali pa temeljna in-feriornost ali manjvrednost — med plemeni in narodnostmi sveta.

Mr. Scheinfeldova knjiga,

kot kaže naslov sam, se nana-ša predvsem na vprašanje ana-lize razlike med moškimi in ženskami, dalje se bavi s pro-blemi obljudenosti, ter s tezo, da daje znanstveni napredek ženski gotove prednosti in ko-risti katerih po drugi strani ne nudi moškemu svetu.

"Dejstvo je," pravi Mr. Scheinfeld, "da so moški bio-loško šibkejši od žensk. Z izje-mo oslovskega kašlja, poberejo otroške boleznijo skoro 30 odst. več dečkov nego deklic v Zed-državah. V doraščajoči dobi istotako umrje več dečkov ne-ga deklic in to razmerje v umr-ljivosti ostane na višji točki za moške vseskozi do 'pozne člo-veške starosti' — tako da pri 90 letih najdemo kar polovico več žensk ki so dosegle to starost nego moških ..."

"Oba spola lahko primerja-mo z dvema zapleteno zgraje-nima avtomobilima ... Moški je ustrojen za silo in hitrico, za-to ima trde vzmete, toda pod prehudim pritiskom bo prej od-nehal nego ženski stroj, ki je zgrajen za trpežnost in učinko-vitost ... vsled česar more prenesti hujše biološke ter te-le-sne sunke in pretrese nego moški ustroj."

Pisatelj dalje pravi, da je mogoče podvzeti gotove kora-ke, ki bodo omili problem pre-malega števila moškega prebi-valstva. On priporoča nasled-nje:

"Družba naj bi dajala pobude za zgodnjo ženitev, ker kre-pke, zdrave in mlade matere ro-de več zdravih in krepkih mo-ških dečet nego one, ki se po-ročijo v poznejših letih. Goto-ve skupine mater med 18—22 let starosti so rodile 120 deč-
kov na vsakih sto deklic, dočim se je materam med starostjo 38 do 42 let rodilo 90 dečkov na vsakih 100 deklic. Seveda je tudi potrebno, da imajo vse matere, ne glede na starost, vso nego in zdravniško pomoč ter nasvete že pred rojstvom otro-ka, kar navadno zagotovi zdra-ve porode ter tudi prepreči mnoge pojave otroških bolezi-ni v zgodnji detinski dobi — pou-čena mati namreč zna skrbeti za otroka pravilno v vseh ozi-rih in s tem je zagotovljeno živ-ljenje večjemu številu otrok... moških in ženskih.

Knjiga "Women and Men" je namenjena prebivalstvu a-meriških dežel in bo prevedena v špansko in portugalsko. Avtor knjige pravi, da je nu-jno potrebno, da se ljudstvo ameriških dežel informira o

znanstvenih odkritjih v pogle-du človeških plemen in narod-nosti, kajti čim bolj bodo v tem oziru poučeni, tem večje spo-štovanje bodo imeli drug do drugega, oziroma do medse-bojnih razlik.

F.L.I.S.—Common Council.

MEH ZA SMEH

— V Belo Krajino pojdeš? Daleč je! Ali se pelješ čez Ko-čevje, ali čez Novo mesto? — Čez praznike!

Šivilja gospodična Angela je dobila pismo stalne svoje odje-malke, naj pride na dom otro-ku mero vzeti. Ker gospodična Angela ni utegnila odzvati se pozivu, je odgovorila: Milosti-va! Zal mi je, da ne morem pri-ti, ker so moji dnevi štet.

— S svojo ženo sem se se-znanil o priliki velike železni-ške nesreče.

— Oh, veš kaj, toži železnico za odškodnino.

Gost: Ta-le kapljica je pa dobra. Prav dobra. Ej naj ima moja žena tudi enkrat veselje. Pripravite mi literček tega vi-na, da ga ne sem ženi domov.

Krčmar: Milostiva pač tudi ljubi dobro kapljico?

Gost: — To ne — moja žena sploh ne pije — ampak vesela bo moje pozornosti — no, vino bom pa jaz popil.

Tujec: Hotelski uslužbeni ste pravi tiči. Vi pa se poseben. Tako slabo osnaženih čevljev se nisem videl. Ste pač komo-dni gospodje, snažili čevljev po hotelih. Malo na čevljev pljune — sek, sek s krtačo in delo je opravljeno. Glavna stvar je ta-ko napitnina.

Snažilec čevljev: Ne zame-rite, gospod — vi ste gotovo bi-li enkrat hotelski snažilec, ker se tako dobro spoznate.

"Amer. Slovenec" je vez, ki
druži ameriške Slovence od
obale do obale.

Keep them in Your
MEDICINE CABINET

Alka-Seltzer

Try Alka-Seltzer for
Headache, "Morning After" Aching
Muscles, Acid Indigestion, Pleasant,
prompt, effective. 50¢ and 60¢.

ONE A DAY
VITAMIN TABLETS

High Vitamin potency at low cost—
ONE-A-DAY Vitamin Tablets, A and
B tablets in the yellow box—B-Com-
plex tablets in the grey box.

DR. MILES' NERVINE

For Sleeplessness, Irrita-
bility, Headache, and
Restlessness, when due to Nervous
Tension. Use only as directed.

CAN'T YOU SLEEP?

WHEN the stress of modern living gets "on your nerves" a good sedative can do a lot to lessen nervous tension, to make you more comfortable, to permit restful sleep.

Next time a day's work and worry or a night's wakefulness, makes you Irritable, Restless or Jumpy—gives you Nervous Headache or Nervous Indigestion, try

Dr. Miles Nervine
(Liquid or Effervescent Tablets)

Dr. Miles Nervine is a time-tested sedative that has been bringing relief from Functional Nervous Disturbances for sixty years yet is as up-to-date as this morning's newspaper. Liquid 25¢ and \$1.00. Effervescent tablets 35¢ and 75¢. Read directions and use only as directed.

Nedeljski pomenki

J. M. Trunk

TEDENSKI KOLEDAR

22. Nedelja — 3. po Veliki noči
23. Ponedeljek — Vojteh škof in muč.
24. Torek — Jurij, muč.
25. Sreda — Marko
26. Četrtek — Peregrin
27. Petek — Peter Kanizij
28. Sobota — Pavel od Križa

TRETJA NEDELJA PO VELIKI NOČI

"Kar vam pravim v temi, po-vejte na svetlem in kar slišite na uho, povejte s stroh" (Mat. 10. 27).

Po volji Izveličarjevi se mo-ra vsak kristjan prizadevati bi-ti vreden predstavnik svojega krščanskega poklica. Strahu pred ljudmi pri tem ne smemo poznati, in če treba, moramo odkrito povedati, kaj smo in kaj hočemo biti tudi pred ljud-mi. Bahaanja ravno ni treba, o-dločnosti za svoje prepričanje pa se ne smemo zbiti. Poklici so različni, vsak kristjan pa ima svoj krščanski poklic, in za svoj poklic ima vsak nekakšen dolg. Krščansko življenje je plačevanje tega dolga, in kdor ne plača dolga, je figamoz, podlež, goljuf. Nič bahaanja, kdor je na dolgu, se ne more bahati s plačevanjem.

Cerkev moli danes: "Dodeli, Bog, vsem, ki so kristjani, da odklonijo vse, kar je temu ime-nu nasprotno, in sledijo temu, kar je temu imenu ugodno."

Tu sta dve točki: prva pove, kaj naj odklonimo, druga, kaj naj storimo. Izogibati se mora-mo vsemu, kar je krivo, moral-no slabo. Popolni postanemo po vršenju božjih zapovedi. Te so zapisane v naših srih, ki nas neprestano opominjajo kakor

zvest prijatelj, kaj nasprotuje zakonu božjemu. Po vesti žive-ti ni le naša dolžnost, naš dolg je, in poštenjak plača dolg, to je naša prednost, naš privile-gij, ker nas naredi v vsakem oziru poštene v očeh ljudi, in to celo v naših časnih zadevah, saj pravimo, da se s poštenostjo najdalje pride. Mnogi se vede-jo, kakor bi ne imeli dolga na-pram Bogu, kakor bi vera ne bila potrebna, pa se radi poba-hajo s svojo poštenostjo: pošte-ni, iskreni smo, zatrjujejo. "Sa-mohvala se pod mizo vala", pravi pregovor, in tako baha-nje je zelo sumljivo. Ne tako. Pošteni moramo skušati biti, ker je to naš dolg, toraj mora-mo dolg plačati, in ker je to na-ša čast, in vsak mora biti na resnično čast ponosen. "Naj sveti vaša luč!"

Ko je v mestu Marseilles raz-sajala kuga l. 1720, so zdrav-niki nosili umetne nosove, da bi se tako zavarovali pred bacili v zraku.

Jagoda ali majhno jabolko, ki ostane na vrtnici ali gart-roži, ko odpade cvet, ima v se-bi veliko vitamina C; maloka-tera stvar ga ima toliko.

ZENSKÉ

Delo pri mizi in v kuhinji
podnevi ali ponoči
delni ali celi čas

Uniforme in hrano dobite brezplačno.
Dobri delovni pogoji — od WLB potrjena
Lestvica za plače in napredovanje

DANLY
MACHINE SPECIALTIES, INC.
2100 SO. 52nd AVENUE, CICERO, ILLINOIS

Zglasite se na
EMPLOYMENT OFFICE
1925 So. 52nd Avenue
8 A. M. do 6 P. M.

DR. FRANK T. GRILL

ZDRAVNIK in KIRURG

Stanuje in ordinira na:

1858 W. Cermak Rd., -:- Chicago, Illinois

od 2 do 4 popoldne in od 7 do 9 zvečer. — Ob sredah in ob nedeljah po dogovoru.

Telefon v uradu in v stanovanju CANAL 4955

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD
V CHICAGI

LOUIS J. ZEFRAN

1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611

NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN.

Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja.—Mrtvalka
kapela na razpolago brezplačno.—CENE ZMERNE.

KAJ JE NA ČUDEŽIH INDIJSKIH FAKIRJEV?

Resna zemljepisna imena vzbujajo pri ljudeh razne občutke in ni skoro večjega kraja na zemlji, ki ne bi imel svojega posebnega prilika po svojih lastnostih ali pa svojih posebnostih. Kadar govorimo o Indiji, mislimo na Gandhija ali pa na skrivnostno Indijo, kjer se dajo ljudje živiti pokopati za mesec dni ali pa še več, kjer rase drevje na rokav čarovnikov in kjer plezajo dečki na vrhove do neba.

Čudež z mangovim drevesom

O tem drevesu se dostikrat čuje in očitvidi trdijo, da zaseda čarovnik fakir v zemljo majhno seme. Potem nad njim moli in izgovarja neke čudežne besede. In kar vidno začne drevo rasti in zraste pod belim prtom nekaj decimetrov visoko.

Ali pa je vse to tudi res? Ali res raste drevo na fakirjev ukaz?

Ne! Vse to je samo spretno varanje.

Čarovnik navadno še celo zatrdi, da bi drevo zrastle do trideset metrov visoko, če bi hoteli tako dolgo čakati. Toda ljudem se tako dolgo ne ljubi čakati. Presenečeni so, ko vidi jo ta čudež, ki se je dogodil pred njihovimi očmi. In potem pripovedujejo po Evropi in pišejo po listih, kaj vse so videli. Nekateri celo zatrjujejo, da so čakali, dokler ni zrastle drevo trideset metrov visoko.

V resnici pa je vse tako, kakor je popisal neki Američan, ki je bil nekaj časa cirkuški čarovnik:

"Nekoč sem opazoval fakirja, ki je hotel pokazati ta čudež, in posrečilo se mi je, da sem ga razkrinkal: Najprej je pred našimi očmi zasadil v tla seme. Luknjo, kjer je ticalo seme, pa je pokril z belim prtom. Pod njim je obdržal tudi svojo levico. V desnico je vzel piščalco in začel nanjo žvižgati. Tedaj se je nenadno začel prt v sredini počasi, v sunkih dvigati, tako da se je vsem navzočim zdelo, da nekaj pod njim rase. Kaj pa?

Ko je čarovnik zasajal seme v tla, je imel v svojem širokem rokavu skrito spečo nestrupeno kačo. Znano je, da znajo indijski fakirji kače hipnotizirati z žvižganjem. Kača se tedaj začne vzpenjati, kakor bi plesala. In to zvijačo je uporabil fakir. Ko je zlezla kača že trideset do štirideset centimetrov visoko, je segel fakir spet pod prt, kakor bi hotel pogledati, kako drevo rase. V resnici pa je le na skrivaj vzel iz svoje bisage pravo mangovo drevesce in hitro odstranil kačo. Nato je odkril prt in pokazal mangovo drevo.

Deček pleza na mesec

Čudež z mangovim drevesom ni nič drugega nega spretno izvršeno sleparstvo. Deček, ki pleza na mesec, pa ni niti varanje, ampak le bajka. Nešteti popotniki so prinesli vest o tem čudežu v Evropo, toda nihče ga ni na lastne oči videl. Popisujejo ga tako-le: Fakir vrže kvišku dolgo vrvi, ki ostane napeta, kakor bi bila nekje v zraku privezana. Na njo spleza potem deček in pleza po njej tako dolgo, dokler ne izgine gledalcem izpred oči. Na zemljo se ne vrne več.

To je v resnici kitajska pravljica iz 14. stoletja, ki so jo ljudje tolkkrat slišali, da so ji naposled verjeli.

John Mulholland, najbolj znani ameriški čarovnik, ki je živel zelo dolgo v Indiji, pravi, da se je nekoč seznanil z rodino, ki je že več stoletij živel od čarovništv in ki ga je naučila raznih sleparstev, ki so podobna čudežem. O čudežu z dečkom pa ti ljudje vzlic svo-

jemu znanju in poznavanju razmer niso imeli niti pojma.

Neki drugi čarovnik z Amerike je razpisal nagrado tisoč angleških funtov za tistega, ki mu bo pokazal ta čudež tako, da se bo prepričal, da ni preveč očitno varanje. Obljubil je tudi nagrado tistemu, ki je ta čudež kdaj videl. Nihče se ni oglašil ne za prvo ne za drugo nagrado. Vsi so mu pravili, da čudeža niso sami videli, ampak da so samo slišali o njem od svojega očeta, strica ali deda. Seer pa izvira največ nemo-gočih zgodb o indijskem čudežništvu od Evropevc, tako da lahko trdimo, da so ti dosti bolj praznoverni kakor Indijci sami.

Hoja po žarečem oglju

Znano je, da hodijo indijski fakirji po žarečem oglju. Vsi vidijo v tem neko versko zagrizenost in skoro čudovito premagovanje samega sebe. Toda hoja po žarečem oglju ni nič tako čudežnega. Na tisoče ljudi je moralo v srednjem veku hoditi po žarečem oglju, ker je bil to nekakšen dokaz nedolžnosti, in nikomur se ni zgodilo nič hudega. Pri tem ne trpe niti toliko, kolikor kurjaci na parniku. Ne hodijo niti po žarečem oglju, ampak samo po lavi, kamenju, ki ga je izbljnil ognjenik, in to kamenje se ne razgreje prav posebno če ga vrže mo v ogenj, in tudi tiste toplote, ki se je je navzelo, ne oddaja. Razen tega si pa fakirji še prej namažejo noge z raznimi balzami, da preprečijo morebitne opekline.

Fakirji, ki se puste živi zakopati

Med najbolj razširjene čarovniške zgodbe spadajo tiste, ki pripovedujejo, da se puste fakirji živi zakopati in da med tem časom nehajo živeti. Ko pride spet njihova ura, se zbude k novemu življenju. Neki znani čarovnik je dokazal, da lahko izhaja človek, ki se le malo giblje, neverjetno dolgo z neznatno količino zraka. Nekoč se je dal zapreti za poldrugo uro v zrakotesno stekleno krsto, ki so jo potem stekli v vodo, da nov zrak nikakor ni mogel priti vanjo. In nobenega zanesljivega dokaza ni, da bi bil ostal kakšen fakir zakopan dalje časa kakor nekaj ur.

Čudež s cvetlico

Šele v zadnjih časih je zbudil čudež s cvetlico precej pozornosti. Skoro vsi potniki, ki so živeli dalje časa v Indiji, pišejo o njem. Fakir zažge v lečo, ki jo drži proti solncu, kos volne. Kadar se začne volna kaditi, mora imenovati eden gledalcev kakšno cvetlico in zdajci se zavoha iz dima njen vonj. Toda John Mulholland je razkrinkal tudi ta čudež. V poštev pride le zelo majhno število cvetice in če kdo pove kakšno drugo, ostane fakir gluhi. V rokavu ima namreč skrite parfeme najbolj znanih cvetlic, ki rasejo v Indiji, in če imenuje gledalec eno izmed teh rastlin, hitro spusti nekaj kapljic ustrezajočega parfema.

Cim več vemo o Indiji, tem manj moremo govoriti o njeni čudodelnosti. Le deli sveta, ki o njih malo vemo ali pa sploh ničesar, so za nas vselej pozorišče raznih čarovnij. Cim bolj jih spoznavamo, tem bolj postajamo prepričani, da na svetu za čarovnije ni prostora.

NA SODIŠČU

Sodnik: "Koliko ste stari?"
Priča: "Pet in dvajset let."
Odvetnik obtoženca: "Gospa ne more pričati proti mojemu klientu."
Sodnik: "Zakaj neki ne?"
Odvetnik: "Zato, ker je dokazala, da je izgubila spomin."

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani)

štva Krščanskih mater. Mize v cerkveni dvorani so bile vse drugače obložene in okrašene kakor kdaj prej. Zraven je bila še miza za ženske, spredaj pa miza s snežno belimi cveticami za sprejem priljubljenega slavljenca, domačega g. župnika. Izhod iz zakristije na hodnik je bil častno zastražen in vrata v cerkveno dvorano odprta. Tako smo dobili g. župnika v svojo sredo. Iznenaden kakor nikdar prej zagleda med cvetjem napis "Svojemu župniku za 10 letnico hvaležni farani". Pri molitvi je vodil njegov stari prijatelj Father James Černe. Program je otvoril Mr. Joseph Vidergar, predsednik Holy Name Society. Darovni šopek od društva je poklonil slavljenču Mr. William Wohlgenuth. Nato je kot stoloravnatelj nastopil Mr. John Oblak in v glavnih potezah orisal delovanje g. župnika zadnjih deset let, v verskem in gospodarskem oziru, kar je itak odprta knjiga za vse farane. V imenu društva Krščanskih mater je govorila predsednica Mrs. Frances Bokal, za društvo sv. Janeza Evangelista je nastopil predsednik Mr. Ignacij Gorenc, za Young Ladies Sodality pa Miss Helen Lenarchich; za dr. sv. Ane Mrs. Rose Jenich, njena hči pa za dr. Baraga. Govoril je tudi naš alderman Mr. John Brophy. Father James Černe je povedal, da se udeležuje vseh Father Schifferjevih slavnosti. Bil je na njegovi novi maši leta 1910 pri sv. Štefanu v Chicagi, bil je na njegovi mašniški 25 letnici v St. Mary's Hospital v Milwaukee in zopet tu za desetletnico naše fare sv. Janeza Ev. "Ne bom pel hvale vašemu župniku, ker ga preveč poznam," je rekel, "pač pa častitam vam faranom za odkritosrčno priznanje svojemu župniku, izraženo v vseh današnjih govorih." Za sklep je slavljene Rev. Schiffer izpregovoril nekako takole:

"Uspeli smo in dokazali, da vaša župnija napreduje v vsakem oziru, versko in gospodarsko. Hvaležen sem vam, farani, za vaše iskreno sodelovanje. Zahvalim se vam za lepi dar, ki mi ga je izročil Mr. Joseph Vidergar v imenu župnije; uporabljen bo za dobre namene. Zahvalim se vašim ženskam in dekletom za vse, kar so pripomogle za to slavnost, in faranom splošno. Končajmo z molitvijo."

Čudna so pota. Pred 20 leti je bilo rečeno, da tu v Milwaukee ne moremo vzdrževati svojega župnika; pripadali smo na West Allis. A danes imajo tam župnika in kaplana, pri nas ravno tako, pa še enega pomočnika ob nedeljah. Tu imamo poleg nepremičnine nad \$45,000 na rokah, na West Allis pa imajo gotovo nad \$55,000. To se pravi, da smo dobro organizirani in da sodelujemo z župnikom.

Našemu župniku Rev. Father Antonu Schifferju želimo, da bi dočakal pri naši fari v dobrem zdravju tudi svoj zlati mašniški jubilej.

Eden navzočih faranov.

DVA NOVA GROBOVA

Dne 4. aprila je umrla na svojem domu Mrs. Helena Zobitz, rojena Skulj. Bila je stara 77 let, doma pa je bila od Sv. Gregorja v Jugoslaviji, odkoder je prišla v Ameriko leta 1893. Pogreb je bil 6. aprila iz cerkve sv. Martina na katoliško pokopališče. Zapuška sina Johna v Tower, Minn., dve hčeri — Mrs. Jack Paulick, Soudan, in Mrs. Frank Tekautz, brata Jožeta Skulj v Tower, Minn., bratranca Johna Skulj, Duluth, 15 vnukov in tri pravnuke.

Nadalje je dne 4. aprila pri-

svoji hčeri Mrs. John Knaus na Gilbertu, Minn., umrl rojak John Tanko. Bolan je bil samo dva dni. Imel je pljučnico. Pokojnega so potem pripeljali v Soudan k njegovi hčeri Mrs. Frank Peček. Dočakal je 74 let. Rojen je bil v Ribnici na Dolenjskem. V Ameriki je prebival 47 let. Pogreb je bil 7. aprila iz cerkve sv. Martina na katoliško pokopališče v Tower, Minn. Njegova žena Agnes Tanko je umrla pred 15 leti. Zapuška pet sinov: John je v Clevelandu, Anton, Frank in Joe so v Soudanu, Victor pa v Towerju, Minn.; nadalje zapuška dve hčeri — Mrs. Frank Peček v Soudanu in Mrs. Frank Knaus v Gilbertu, Minn., ter osem vnukov.

Obema pokojnima želimo večni mir in pokoj. Naj počivata v miru božjem. Preostalim naše iskreno sožalje!

Poročevalka.

V SPOMIN PADLEMU

CPL. JOHN M. TURNERJU
Chicago, Ill.
V soboto 21. aprila ob 9:30 dopoldne bo v cerkvi sv. Štefana darovna spominska peta črna maša za Cpl. Johna M. Turnerja, Sina Mr. in Mrs. John Turner iz 2020 W. 23 St., ki je bil smrtno ranjen v bojih na Iwo Jima, Vulkanski otoki, 28. februarja 1945, umrl pa je 2. marca 1945 in je bil pokopan na morju.

Cpl. John M. Turner, USMC

Rojen je bil v Chicagi 3. maja 1919 in je graduiral iz farne šole sv. Štefana v juniju 1935. K marinom je pristopil 1. 1942. Trajen spomin bodi mlademu junaku marinu, ki je prvi izmed šentšefanskih slovenskih fantov daroval svoje življenje za domovino!

VABILO NA KONCERT

Chicago, Ill.

Prišla je zopet vesela pomlad ter nas ozivila s svojim zelenjem in cvetjem. Vsi smo zaposleni z delom v teh resnih in žalostnih časih, potrebujemo pa za naše zdravje tudi kako razvedrilo in veselo razpoloženje.

Eno takih razvedril vam zopet nudi naš pevski zbor SZZ podr. št. 2 v nedeljo dne 22. aprila ob 3:00 uri popoldan v dvorani sv. Štefana na Cermak Rd. in Wolcott Ave., ko priredi svoj pomladanski koncert z igro "Danes Show and Barn Dance". Kateri ste posečali naše prejšnje koncerte in prireditve, nobenemu ni bilo žal in vsak nam je obljubil, da še pride spet na tako prireditev. Sedaj se vam nudi prilika, da pridete ter zopet slišite lepo slovensko petje. Program bo bogat lepih domačih pesmic. Zapel bo tudi moški zbor France Prešeren in več drugih bo nastopilo. Za igro "Western Show and Barn Dance" pa pravijo, da bo prekosila vse prejšnje igre, ker igralci ne bodo samo iz ameriškega zahoda, ampak jih bo tudi nekaj od Ljubljane. Zato se bo tudi ta večer serviral ljubljanski gulaš za večerjo, seveda brez pointov, tako da se nobenemu ne bo mudilo iti domov k večerji ter lahko tudi ostanete po večerji na plesu in zabavi, ker orkester bo prvovrsten in ima izbrane najlepše poskočnice in valčke za plesateljice. Naše kuharice so obljubile, da mora tudi biti za ta večer zadosti potic, štrudlov in ne vem kaj vse še imajo na seznamu. Pijače pa ni treba omeje-
njati, ker te itak nikoli ne zmanjka.

Vabimo toraj vse prijatelje, znance in ljubitelje lepega pe-

tja v Chicagi in okolici, ter iz vseh štirih strani, blizu in daleč, da nas dne 22. aprila v nedeljo popoldan gotovo posetite. Začetek točno ob 3:00 uri. Pozdrav vsem in da se gotovo vidimo.

Članica pevskega zbora.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE

ŠT. 1 DSD

Joliet, Ill.

Tem potom zopet vabim naše članstvo, da se udeleži v velikem številu redne zelo važne seje, ki bo v nedeljo 22. aprila, v navadnih prostorih. Obenem sporočam žalostno vest, da je na bojišču padel prvi član društva v vojni službi, sobrat Frank Volf. Bodi mu ohranjen blag spomin, dal je svoje mladostno življenje, kakor stotisoče drugih, za demokracijo in svobodo narodov, da bi mi in bodoči rodovi imeli boljše in mirno življenje. Slava vsem junakom. Njegovim preostalim pa izražamo naše globoko sožalje. Še enkrat, ne pozabite priti na sejo v nedeljo.

Z bratskim pozdravom

Anton J. Smrekar, tajnik.

PRILETEN MOŽ

išče priletno žensko za gospodinjstvo. Za naslov vprašajte v uradništvu tega lista.

MEN

WANTED

Essential War Industry
No experience
necessary
Good working
conditions

CENTRAL STEEL & WIRE CO.

2924 W. 51st STREET
Apply 9 A. M. to 5 P. M.

25 Packers & Movers
Needed at once
Good Salary
Permanent Work

Apply
ANDERSON BROS.
Storage

3141 N. Sheffield, Ave.

Braxon Paste nudi takojšnjo pomoč za srbečo kožo, koristno za zdravljenje "Athletes foot", garje, lile, in en lonček se vam bo poslal po poštne povzetju. Denar se vrne, ako ne bo popolnoma zadovoljivo.

"brivsko srbečico", mozolje in druge manjše motnje na koži. Braxon Paste je zelo zdravilno mazilo, ki je brez duha, ne umazuje, lahko uporabljiva in ne potrebuje obvez. To je formula nekega čiškega lekarnarja z 20 letno izkušnjo. Pošljite en dolar, za navadni lonček, ali pa \$1.75 za lonček dvojne velikosti na BRAXON CO., 322 So. Clark St., Dept. A. Chicago.

DR. H. M. LANCASTER

Dentist

2159 West Cermak Road

Telefon Canal 3817

(ogel Leavitt St.)

CHICAGO, ILL.

DR. JOHN J. SMETANA

OPTOMETRIST

1801 So. Ashland Ave.

Telefon Canal 9523

Uradne ure: Vsak dan od 9:30 do 8:30 zvečer. Ob sredah od 9:30 do 1:00 popoldne; ob sobotah od 9:30 do 7:00 zvečer.

PET MESECEV SO SE SKRIVALI

"Svojo radio postajo smo prevažali iz kraja v kraj, Japonci pa so nam bili zmeraj za petami," je povedal poročnik Edward T. Pompea. "Dostikrat je prav slabo kazalo za nas." Ta 23 letni poročnik iz New London, Conn., je vodil posebej poizbrano četo radio tehnikov, ki jih je submarin skrivaj izločil na otok Mindanao preteklega septembra. Ti fantje so upravljali radio postajo tam cel-

lih pet mesecev preden so Amerikanci naskočili otok. Pompeu in njegovim 89 pomočnikom se je posrečilo, izmikati se japonskim poizvedovalnim četam. Borili so se ob strani filipinskih gerilcev in ves čas vzdrževali svojo svarilno radio postajo. Ko je 41. infantrijska divizija dospela na otok, je Pompea poročal: "Naše poslanstvo je dovršeno. Izgub nismo imeli nobenih."

ŠIRITE "AM. SLOVENEK"!

Društvo sv. Jožefa

ŠT. 169, K. S. K. J., CLEVELAND, (Collinwood) OHIO

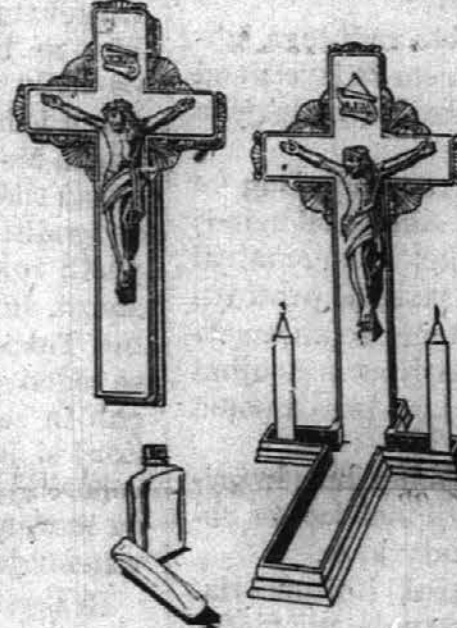
Društvo zboruje vsak tretji četrtek v mesecu v Slovenskem domu na Holmes Ave. ob 7:30. Ako še niste član tega največjega društva v Ameriki, se vas opozarja, da se takoj vpišite dokler niste že prestari.

V društvu se sprejemajo moški in ženske v starosti od 16 do 60 let. V mladinski oddelki pa takoj po rojstvu in do 16 let. Polg izredno velikih podpor za najmanjše prispevke, goji društvo tudi razne vrste športa za mladino.

Predsednik John Pedirc, 14904 Pepper Avenue,
Tajnik Joseph Ferra, 444 E. 152nd St., Cleveland, Ohio.
Zdravniki: Dr. Skur, dr. Perma, dr. Stasny in dr. Opaškar.

NOVI KRASNI KRIŽI

Vsem onim, ki so zadnje čase naročali križe, ki se rabijo za previdenje bolnikov, sporočamo, da onih križev, ki smo jih do pred kratkim prodajali po \$2.50 nimamo več. Posrečilo pa se je nam dobiti, toda le omejeno število novih druge vrste sličnih križev, ki so narejeni mnogo lepši in ne vliči, kakor dosedanj, pač pa narejeni iz lepega orehovega lesa, z lepim pozlačenim bronastim križem, ki so dosti lepši in mnogo boljše in natančneje izdelani, kakor prejšnji. Ti križi istotako vsebujejo vso pripravo, ki se rabi ob času previdenja bolnikov in so narejeni da se križ odpre, kakor predalček in znotraj so spravljene svečke, stekleničica za blagoslovljeno vodo in prt. Ti križi so lepi, ko se jih zapre za obesiti na steno in ga kadar ga ne rabite imate na steni kot križ, ki je pravi kras za vsako katoliško hišo.

Teh križev ni mnogo v zalozbi. Kdor ga želi naj ga nemudoma naroči, ker prav gotovo bodo v kratkem pošli.

STANEJO S POŠTNINO SAMO

\$3.50

Naročila je poslati na:

KNJIGARNA AM. SLOVENEK

1849 W. Cermak Road,

Chicago 8, Illinois

IZSEL JE

VELIKI ANGLEŠKO-SLOVENSKI

Besednjak

ki ga je spisal in izdal

DR. F. J. KERN

To je najpopolnejši angleško-slovenski besednjak z angleško izgovarjavo. Po tem besednjaku so popraševali. Zdaj je besednjak na razpolago.

STANE S POŠTNINO \$5.00

kar je poslati z naročilom. Tisti, ki ga želijo dobiti naj takoj pišejo ponj na naslov:

KNJIGARNA AM. SLOVENEK

1849 W. Cermak Road,

Chicago 8, Illinois

Dušica - Rožamarija

— Agnes Günther —

Knez je malo nevoljen. Ni mu namreč prijetna domneva, da bi znanje njegove hčerke ne dosegalo znanja učencev osnovnih šol. Seveda mu še preostaja Miss Whart, katero so mu bili priporočili kot zelo pobožno damo.

"Dozdevalo se mi je tedaj skoraj preveč vernosti... Seveda nastaja vprašanje, kaj je moja malčica od vsega tega ohranila v spominu."

Gospod samostanski pridigar je mnenja, da bo najenostavneje, če zastavi sam princesi nekaj vprašanj, nakar hoče predložiti knezu najprimernejši učni načrt. — Knez je pa mnenja, da je gospod samostanski pridigar zelo dolgočasen in pretiran gospod. Obenem se ga pa loteva bojažen zaradi vprašanj, na katera bo morala odgovarjati Rožamarija.

"Bojim se, da je moja malčica preveč plaha, ker ni privajena tujim ljudem. — Tudi se včasih malo čudno izraža. Na to se boste že morali ozirati..."

Gospod pridigar se nekam čudno nasmehe in odgovori:

"Mislim, presvetli, da ste radi tega lahko popolnoma mirni Saj sem že izvedel od gospoda učitelja, kako izredno nadarjena in marljiva je princesa!"

Knez v tem trenutku res nima Bog ve kako duhovitega obraza. Ako bi bil učitelj njemu kaj takega povedal, bi to smatral za vsiljivo vljudnost. Da pa se je proti tujim ljudem tako izrazil, temu se knez zelo čudi. Njegova uboga malčica s svojimi čudaki zamislili naj bi bila hipoma nadarjena!

V vsem tem, kar sta sklenila knez in pridigar, je knez sam obvestil malčico ter občutil pri tem iskreno obžalovanje.

"On te bo nekaj vprašal, Rožamarija. Četudi ne boš Bog ve kaj znala, nič ne de. Končno te bo gospod samostanski pridigar vendar nekaj novega naučil. In ako bi vprašanja postajala prekočljiva, se boš morala pač poslužiti sredstva moje sestrične Ami."

"Kaj pa je ta storila?"

"Bila je sirota in so jo vzgojili z nami vred. Če so jo kaj vprašali, kar ji ni bilo povšeč ali pa, če so odkrili kakšno hudo-bijo, katero smo skupno zagrešili, se je spustila v grozovit jok. Njo je potem redno najmanj doletelo in priznati moram, da se je imenitno prejkala navzgor v življenju."

Rožamarija svojega očeta sumljivo pogledala. Sredstvo sestrične Ami se ji zdi uporabljivo le v zelo kritičnih položajih. Napočil je strašni dan. Gospod samostanski pridigar se sedi v globokem naslonjaču v učni sobi sam dušici nasproti. Gospo Hardenstein je bil naprosil, naj mu prepusti otroka. — Dolg je in suhljat, ima zelo temne lase, ki mu padajo lahko v obraz in je rumene polti. Njegove globoko ležeče oči so temnorjave in mirne, čudno mirne za tako mladega moža.

Knezova bojazen radi znanja Rožamarije je bila upravičena. O prerokih še ni ničesar slišala. O Mozesu ve le toliko, da je priplaval v otroškem jersbasu in da je pozneje povzročil žabji dež. — Koliko knjig obsega stari in novi testament, ji tudi še ni znano. Štiri in dvajset angleških psalmov zna na pamet in bi jih rada povedala, toda gospod pridigar ne zna angleški. Dušica išče v svojih spominih in ne najde ničesar, kar bi količjak odgovarjalo vprašanjem in ima čuden občutek, kot bi imel gospod pridigar namen ugotoviti stopnjo njene nevednosti in nepoučenosti. — Ah, ko bi jo vprašal o Grkih, Rimljanih in nemških cesarjih in ne o starih židih! — Slednjič se vpraša dušico novi učitelj z malo brezupnim glasom:

"Morda znate kak Jezusov izrek ali kako njegovo priliko?"

Rožamarija razmišlja in ne najde odgovora. Spominja se sicer marsikateraga

izreka, "toda če so ti Jezusovi" ... In zopet jo otožno pogleda gospod pridigar — Končno se dušica opogumi ter se oglasi, rekoč:

"Jaz poznam zgodbe o Jezusu."

"Ali mi morete eno izmed teh pripovedovati, Rožamarija? Ni treba dobesedno."

In Rožamarija začne pripovedovati. Ima še vedno oni tenki, zvonki glasek, ki tako svečano zveni:

"Jaz hočem pripovedovati zgodbo o Jezusu, ko je bil toliko star kot jaz. Bil je praznik v Jeruzalemu in vsi ljudje so šli v mesto ter so se sešli pri veliki židovski cerkvi. Vsi, ki so se poznali, so se pozdravili ter so šli po velikih stopnicah navzgor. Tudi Jezus in njegovi starši so bili tu. Jezus je bil prvič sem prišel. In ko je vstopil v cerkev, ga je prišlo za srce in si je mislil: Ali nisem bil že večkrat tu? In ni mogel več glasno govoriti. Moral je stopati rahlo po prstih in je le šepetal. Toda drugi ljudje se niso na to ozirali. Glasno so se razgovarjali in vendar so bili vsi že večkrat tu. In Jezus se je oziral po stebrih in po veliki zavesi, če se morda ne giblje. Bilo mu je hudo, da so ljudje tako glasno govorili. Menil je, če bi bilo vse tiho, bi moral nekaj slišati in nekaj videti in moralo bi se zgoditi nekaj skrivnostnega. Zato je izpustil roke svoje matere ter je izginil za stebri. In za temi so bili zopet drugi stebri. Tako je prišel v majhno dvorano. Tu so sedeli stari židje, so čitali v velikih knjigah in se razgovarjali mirno med seboj. Zdal si je Jezus mislil: Ah, morda pa ti vedo, kaj je to, kar me spremlja in mislim, da moram to slišati in poznati, kar me vznemirja!"

Brž ga odgovor eden izmed židov: "Kakšne oči pa imaš, dečko?" In drugi mu naroči: "Odi, otrok!" — Tretji pa reče: "Pusti ga vendar, naj ostane!" — In Jezus je poslušal, kar so govorili in je sedel z njimi. In govorili so o Bogu in nebesih. Jezus se je moral čuditi, kajti on je bil prišel od tam, pa je že bil malce na to pozabil, ker je bil tedaj še majhen otrok. In srce mu je čvrsto utripalo, kajti zdelo se mu je, da je v domači hiši, po kateri je vedno imel domotožje, le da se tega ni prav zavedal. Stari židje so bili prav prijazni z njim in so mu odgovarjali na vprašanja.

Toda Jezusova mati je medtem iskala svojega sina. Ko se je zvečerilo, se je že začela bati zanj, kajti Jezus je bil vedno zelo priden in je ni nikdar užalostil. In mislila si je: "tu se je moralo nekaj zgoditi. Morebiti ga je vzel s seboj kak tujec, ker je bil tako lep in priden. Kaj, če so ga odpeljali cigani!" — izpraševala je vse ljudi. "Ali niste videli mojega Jezusa?" In tekala je po vseh potih in ga ni mogla najti. Končno se je vrnila v židovsko cerkev. Bilo se je že čisto stembilo in vsi ljudje so že bili odšli domov. In Marija ga je iskala za stebri in zavesa se je gibala. Že se je solzila, ker ga ni bilo nikjer. Kar je zagledala med stebri majhno lučko ter je brž šla tja. Tu so še bili stari židje in Jezus je bil pri njih. In videla je, kako je njen Jezus zadovoljen. Bila je srečna in obenem žalostna ter je rekla: "Zakaj si mi to storil? Tvoj oče in jaz sva te v bolečinah iskala." Jezus pa je odgovoril: "O, mati, jaz sem tu doma!" In Marija je zastokala: "Mar naj ostanem sama brez tebe?" — Zdal je šel Jezus zopet domov in Marija je morala vedno na to misliti, ker ji je rekel, da ni pri njej doma. O tem je morala mnogo razmišljati."

Gospod samostanski pridigar je sedel ves zatopljen in je med pripovedovanjem komaj pogledal Rožamarijo. Klonil je glavo, zrl na svoje roke ter zvesto poslušal vsako njeno besedo. Ko je Rožamarija končala, se je brž vzravnil. Njegove oči pa zdaj niso več otožne!

(Dalje prihodnjič)

TRETJA AMER. ARMADA 5 MILJ. V ČEŠKI; 2,000,000 RUSOV GRE PROTI BERLINU (Nadaljevanje s 1. strani)

Rusi o tem sami ničesar ne poročajo. Zdi pa se, da Rusi s svojimi armadami in premikanjem istih učinkovito vplivajo na nemške živce. Pričakujejo napada pa ga ni. Med tem jih pa grizejo Zavezniki na zapadu bolj in bolj in bodo prisiljeni svoje čete vreči v obrambo na razne točke proti zapadu. Ko bo ugoden čas, bodo pa Rusi udarili in ostanke zadnje nem-

ške moči in odpora bodo premagane. Berlin je v plamenih in ruski poročevalci omenjajo, da se ogenj vidi iz njihovih postojank.

Iz Rima se poroča, da so Amerikanci in Angleži pričeli z veliko splošno ofenzivo proti mestu Bologna v Italiji. Mestu se bližajo od treh strani.

Dr. Goebbels je v sredo govoril na radio nemškemu narodu in pozval vse Nemce, naj se bijejo do zadnjega diha za domovino.

PRIPRAVITE SE NA Hotpoint!

Povojna doba bo nam vsem prinesla velike preobrate. Vaši domovi, posebno vaše kuhinje bodo dobile nove oblike. Električne peči "HOTPOINT" so novost, ki bo prinesla vam olajšavo v vseh ozirom. "HOTPOINT" so peči, ki olajšujejo gospodinjstvo v kuhinji, praktične in bodo modernizirale vaše kuhinje in domove. Pripravite se na to. Mi bomo imeli v kratkem v zalogi te peči in vas že danes na to opozarjamo. Pazite na naše nadaljne oglase. Ko dobimo zalogo, jih pridite pogledat. Da vam razkažemo in pojasnimo vse ugodnosti in udobnosti, ki nudijo "HOTPOINT" električne peči, ki so uporabne za mnogotere namene.

MEDEN'S HARDWARE

Slovenska trgovina z železnino, barvami in električnimi potrebščinami

1804 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILL.

Tel. Seeley 7838

Najboljšo Garancijo Zavarovalnice jamči Vam
in Vašim otrokom

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 128.43%

Najstarejša slovenska podporni organizacija
v Ameriki... Posluje že 51. leto.

Članstvo: 39,811 Premožanje: \$5,900,000

Če hoče dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, poštini in nadsolventni podporni organizaciji, KRANJSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE, kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejša vrste certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogočne in bogate katoliške podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovalnici in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD V LASTNEM POSLOPU

351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

MEN AND EX-SERVICEMEN

FOR PART OR FULLTIME WORK
WOODWORKING CABINET ASSEMBLY

- TOP PAY
- STEADY EMPLOYMENT
- POST-WAR FUTURE
- PLEASANT WORKING CONDITIONS

APPLY AT ONCE

JACKSON INDUSTRIES

2414 N. SACRAMENTO
ALBANY 2337

GIRLS-WOMEN - PART TIME

BINDERY EXPERIENCE PREFERRED BUT WILL TRAIN

- TOP RATES
- STEADY WORK
- PLEASANT WORKING CONDITIONS
- POST-WAR FUTURE

APPLY AT ONCE

JACKSON INDUSTRIES

2414 N. SACRAMENTO
ALBANY 2337

Pisano polje

J. M. Trunk

Poljska tragedija gre naprej.

Ali je morda komedija? Stari poljski Sejm. Krščanstvo in civilizacija baje odvisi le od Poljske, ampak Poljaki so vitezi vrlo žalostnih postav. Krščanski strankar zoper krščanskega strankarja, socialist zoper socialista, general zoper generala. Poljaki nočejo biti Slovani, le Poljaki so, pa so le Slovani čiste krvi, ker so v prepiranju na prvem mestu, in prepri je slovensko svojstvo.

Moskva slovanska ali nič slovanska. Zdi se mi, da so Moskovci prišli do pametnega spoznanja: kjer je prepri, in ni razsodnosti, je treba udariti! Udarili so med Rumuni, udarili med Mažari, in udarili bodo tudi med Poljaki, in naj se neki obesijo, ker Moskva udari. Vrlo značilen pojav, če ste ga zapazili. Rev. Černe poroča, kako misli korenit kmet izpod Triglava. Ako drugače ne gre, mora priti trda in močna roka, da zedini, in tako roko ima le "stric Joža". Ste videli? Brumne in sladke in mehke besede so že prav, da pride do miru, ampak vse to je bolj za neke tercalke. Mir je trda beseda, in za trdo besedo mora biti močna roka, in pravična mora biti, kakor je roka razsodnega očeta za mir v družini, da je mir. Zopet značilen pojav. Ali ste ga zapazili? Ko je bil mir še daleč za morjem, je padla v amerškem senatu beseda, in padla celo od ženskega senatorja: peace with force! Ta "stric Joža" ne pozna špasa, ko udari, da se vse pokadi. Pa skakajte!

Italijani, kar jih je pod krlom alirancev, se ravnaajo zdaj po tisti priljubljeni: Dolce far niente! Kvečemu še požirajo, ko jim Amerikanci šavflajo v usta. Saj so potomci zviti Rimljanov. Podali so se pod pogojem, da bo miza obložena, in Amerikanci — no — poštenjaki so in šavflajo. Pa to še ni vse. Italijani so sobojevniki. Počakajte, da pride do mirovnih obravnav, najmanj pol Balkana pričakujejo in pol Afrike, boste slišali, kako bodo gonili, kakor bi bili le oni vse premagali. Sobojevniki? Hm? Kritiziraj! Zdi se mi, da je v Moskvi več soli. Rumuni so se nekaj postavljali na zadnje noge. Well, Moskva je udarila, da je vlada odletela. Tudi Mažari so se podali, ko je sape zmanjkalo. Rusi so rekli: toliko in toliko divizij boste postavili. Imenitno so mislili Mažari, demokratični Mažari tudi, toraj bomo tudi delili, zahtevali, regimentno, in so že pripravljali žakelj, kakor so bili vajeni skozi tisočletje. Ampak ti Rusi so čudni tiči. Kakor strela je udarilo, da Mažari niso sobojevniki, premaganci so, toraj ne bo nič za žakelj. Kosmatini ti Rusi, soli pa imajo v razkuštranih glavah, drugi, izgleda, nimajo preveč soli pod kapami.

Papež se je v zadnjem nagovoru dotaknil pretiranega in nasilenega nacionalizma. Lahko vidijo ti nacionalisti, kam jih je nasilnost privedla. Morda da povesijo glave, Lahi so sanjali o rimskem imperiju, Nemci o gospodarstvu nad vsem svetom, zdaj so sami pri koncu. Ampak tedaj, ko se je že skoroda prikazovala neka oblika rimskega imperija in nemškega svetovnega gospodarstva, bi bil tudi papež imel sitnosti, ko bi bi govoril o tem nečednem nacionalizmu. Zdal govori lažje, ko je pri polomiji. Papež potrjuje tudi vsakega posameznika, ki je tedaj ta nacionalizem odobral, in tu je vrlo kočljiva točka za take posameznike. To pride še na vrsto.

Vse je naravnost strahovito slovensko: slovenska domovina, Slovenija, slovenski dom, hiša, družina. Slovenec, fantje, brambovci, srenja, streha, omika, umetnost, korajža, vse kolosalno slovensko, pri bistvenih in vitalnih, resničnih interesih za slovenski narod pa, da mora biti vsakega pravega Slovenca sram.

Zopet je nekaj o Trstu. Pertinax je nekaj zapisal. In še za Istro gre in za Reko in celo Koroška je omenjena. Da bi ne prišlo do borbe med Jugoslovani, toraj Titom, in med Lahi, se bojijo. Kdor je prej videl, lahko vidi tudi zdaj. Ako bi mogel Tito priti prvi, zasesti, pa bo, če pa pridejo Angleži z Amerikanci prej in zasedejo, pa ne če bi niti, ali pa bo le neko skrupulacijo.

Tito prvi? Hm? Neki so polni skrbi in strahov, ako bi prišel Tito, in bi raji videli, da bi Tito sploh nikoli ne prišel. Če pridejo pred Titom Angleži in Amerikanci, bodo z njimi tudi Lahi in Lahi bodo ostali, in ostali bodo Nemci na Koroškem, ako pridejo pred Titom Angleži in Amerikanci, in Tito morda ne pride, ali ne pride prvi. Kdor je videl prej, vidi lahko že zdaj, da z Amerikanci in Angleži ostane pri starem in bo morda še slabše, in vsaj mnogo bo takih, ki bi želeli, da bi Tito nikoli ne prišel. Človek res ne ve, ali naj bi čakal, kdo prvi pride, naj morda sploh ne pride, ali naj bi se jezil že zdaj, in bi enako že zdaj začel jamrati, če bi prišlo do borbe med Titom, oziroma Jugoslovani in Lahi.

Vsi Slovenci z Istro morajo priti v novo Jugoslavijo, in potem utegne biti nared, in k Slovincem spada tudi Koroška in spadata Trst in Reka. Kdo naj naredi, to ni glavno.

PRODA SE HIŠA

s petimi sobami z 1 akrom zemlje, kurnico, itd. Cena \$4,000. Louis Krahula, 8330 So. 79th Ct., Oaklawn, Ill. 3x

PRODAM

3-stanovanjsko zidano hišo po 4 sobe; centralna kurjava. Nahaja se na Harding Ave. in 22 cesti. Cena je \$9,000;

2-stanovanjsko zidano hišo po 5-6 sob; centralna kurjava; najemnina \$110 na mesec. Nahaja se na 24. cesti in Lawndale Ave. Cena je \$12,700;

3-stanovanjsko zidano hišo; centralna kurjava; najemnina \$140 na mesec. Nahaja se na Millard Ave. Cena je \$9,950;

Za pojasnila se obrnite na ANTON JORDAN 3741 W. 26th Street, Chicago, Ill. Telefon Lawndale 2000.

HIŠA NAPRODAJ

Vsled starosti sem prisiljen prodati 2-stanovanjsko zidano hišo po 6 sob, široko zemljišče. Kurjava na vročo vodo. Nahaja se na Ridgeway Ave. blizu 25. ceste. Nadaljna pojasnila dobite pri James Horeni, 2132 So. Springfield Ave., Chicago, Ill. 2x

DELO DOB MOŽ

za čiščenje in druga dela v tiskarni "Amerikanskega Slovenca". Vprašajte ali pišite za pošto na naslov: 1849 W. Cer-mak Rd., Chicago 8, Ill.